

TRIE AKTUALNI RAZGOVORI

Tržništvo, finance in razvojna dejavnost po novem

Po branžni reorganizaciji so bile v ZP Iskra vsekakor nujne spremembe tudi na področju tržišstva, financ in razvojne dejavnosti. Medtem ko smo v prejšnji številki objavili pogovore z direktorji posameznih branž, pa posredujemo tokrat pogovore z direktorji prej omenjenih področij, torej z v. d. direktorja Področja za marketing Antonom Stipaničem, v. d. finančnega direktorja in v. d. direktorja Iskrine banke Iljo Medičem ter v. d. direktorja Področja za inovacije Milošem Kobetom.

V. d. glavnega direktorja Iskra Commerce — Anton Stipanič.

Ali bi, prosim, najprej spregovorili nekaj besed o organizacijskih spremembah v našem podjetju?

Lahko. Največjo spremembo je v tej reorganizaciji doživelo pravzaprav izvrševanje tržne in marketing funkcije na domačem trgu. To papomeni, da smo v Iskri odpravili nekakšen amortizer med proizvajalnimi temeljnimi organizacijami združenega dela in trgov — kupcem.

Verjetno govorite o Iskra Commerce?

„Da, ta amortizer je bil dosedanja Iskra Commerce, ki je prav gotovo od svojega nastanka naprej opravil v Iskri iredno pozitivno nalogo, in sicer vse dotlej, dokler ni Iskra dosegla določene velikosti svoje proizvodnje. Po tem času — morda smo z reorganizacijo tržne funkcije celo nekoliko zamudili — pa je ta organizacijska oblika pokazala tudi svoje negativnosti.“

In kje so te negativnosti?

„Zlasti so poudarjene v prekrivanju nekaterih notranjih slabosti v proizvodnih TOZD na račun tistih proizvodnih temeljnih organizacij, ki bi sicer glede na tržne pogoje lahko še hitreje napredovale. Po domače smo temu rekli preplivanje sredstev, ali bolj grobo — prisilna solidarnost.“

V pogojih po sprejemu nove ustave takšna organizacija ni mogla obstajati še naprej, tako zaradi ekonomskih, kot političnih vzrokov. Reorganizacija tržne funkcije z novim letom ni seveda dala le institucionalnega okvira, kako bomo to funkcijo opravljali v prihodnje. Od nas samih, od delavcev, ki izvajamo to funkcijo, pa je odvisno, kako hitra in s tem tudi uspešna bo nova organizacija. Cilji so nam jasni, organizacijske oblike tudi: Strokovni kader je v bistvu ostal na istih delovnih procesih in zato menim, da so dani pogoji, da novo organizacijo tržne funkcije hitro uveljavimo kot uspešno.

Da bi to dosegli, moramo seveda sodelovati v okviru branž tako, da bo nastop Iskre nasproti trgu enoten.

Kaj pa zunanji trg?

„Na zunanjem trgu v tej fazi nismo izvedli reorganizacij ker to ni bilo potrebno. Ena izmed temeljnih nalog v tem letu je doseganje načrtovane rasti izvoza v višini okoli 20 %. Menim, da neglede na neugoden gospodarski položaj, lahko ta cilj dosežemo.“

Kaj pa domači trg?

„Ta je bolj negotov. Odvisen bo od uspešnosti obvladovanja inflacije, od napajanja proizvodnje s potrebnimi finančnimi sredstvi in od polne izkoriščenosti mreže filial v državi, ki so v bistvu napravila iz Iskre to, kar pomeni na jugoslovanskem tržišču. Menim, da je prav v tem „recept“, ki bo pokazal uspešnost branžne organizacije, ki mora poleg odgovornosti za prodajo, prejeti tudi širšo odgovornost neprestane prisotnosti na celotnem jugoslovanskem trgu. To pa je mogoče le ob polni izkoriščenosti obstoječe organizacije domačega trga s sistemom filial in predstavništev.“

Ob koncu bi želel še posebej poudariti, da je uspeh sedanje reorganizacije na področju tržišstva odvisen od zavesti odgovornih delavcev v prodaji in, da se Iskra ni razdelila na šest novih delovnih organizacij v proizvodnji zato, da bi se drobila, pač pa zato, da jo ustreznejša organizacija po branžah predstavi na trgu še uspešnejšo in enotnejšo.

V. d. direktorja za finance — Ilja Medič.

V čem je bistvo sprememb pri izvajanju finančne funkcije na ravni ZP Iskra s sprejetjem sprememb samoupravnega sporazuma?

„Z uveljavitvijo samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev TOZD z višjo organizacijsko obliko, t.j. branžno industrijo, je bil hkrati izvršen tudi prenos izvajanja tržne in finančne funkcije iz Iskra Co-

V okviru 31. zasedanja jugoslovansko-sovjetske komisije za znanstvenotehnično sodelovanje je ob koncu minulega leta obiskala Slovenijo štirčlanska sovjetska strokovna delegacija. Pri nas je obiskala tovarno avtoelektričnih izdelkov v Šempetru pri Novi Gorici. Najprej si je ogledala njeno proizvodnjo, nato pa se je pogovorila s sodelavci tovarne o navezavi poslovnih stikov in morebitnem dolgoročnem tehničnem sodelovanju s sovjetsko avtoelektrično industrijo.

mmerce na branžne industrije. S tem prenosom je asociacija, kot višja organizacijska oblika TOZD, prevzela v izvajanje vse poslovne funkcije.“

Kako se misli Iskra lotiti ustanavljanja interne banke, s kakšno dinamiko in s kakšnim obsegom funkcij?

„Sele s postavitvijo združenega dela Iskre v nov institucionalni okvir, ki je bil dokončno dogovorjen tekom meseca decembra minulega leta, so bili ustvarjeni pogoji za izpeljavo primernejše organizacijske oblike pretoka denarnih sredstev v delovnem procesu in to preko specializirane organizacijske oblike — interne banke.“

Ali gre za postopno in sprotno razčiščevanje koncepta formiranja interne banke in obsega zaupanih nalog?

„Seveda, gre za postopni proces vključevanja določenih finančnih funkcij, za katere mora združeno delo Iskre najti racionalnejšo organizacijsko obliko v pretoku denarnih sredstev.“

Kako bo izgledala relacija med Iskrino banko ter TOZD oz. posameznimi branžnimi industrijami?

„Naša banka bo na samoupravni podlagi organizirala združevanje in cirkulacijo denarnih sredstev med TOZD. Samoupravno bo organizirala denarne tokove med temeljnimi organizacijami v SOZD — ZP Iskra na bančnih načelih. Temeljno ustavno načelo, da z vsemi sredstvi razpolagajo delavci v osnovnih organizacijah, tudi kadar so ta sredstva v obliki finančnih sredstev zunaj TOZD, ne bo kršena — delavci v TOZD oz. njihovi delegirani predstavniki bodo upravljali z denarjem, ki bo v interni banki.“

Kako pa se bo banka vklapljala v bančni sistem?

„Dokončna oblika vklapljanja internih bank v obstoječi bančni sistem, kjer nastopa združeno delo gospodarstva kot upravljavec, še ni dokončno definirana ter še vedno iščemo oblike in načine tega vklapljanja. Mislim, da bo bližnja prihodnost dala dokončno teoretično in praktično rešitev tega problema.“

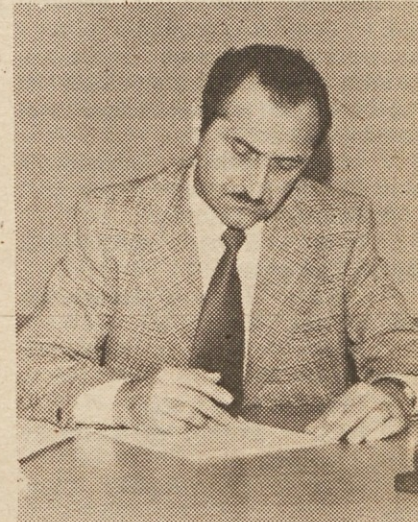
Kaj pa delamo v tej smeri?

Menim, da je izražena pripravljenost naše poslovne banke, da skupaj z nami izdela Iskrin interni bančni sistem, ki bi lahko potem služil kot model, prava pot, da najdemo najboljše organizacijsko in poslovno obliko interne banke v združenem delu večjega sistema kot je to še posebej problem v SOZD — ZP Iskra.

Bi, prosim, spregovorili še nekaj, če smem tako reči, o regionalnem problemu, se pravi, o Iskrinih organiza-

cijah, ki so po vsej Sloveniji in njihovem poslovanju z bankami?

„Iskra bo, ravno s formiranjem interne banke, skušala do neke mere odpraviti ta regionalni problem, saj bo povezovala sredstva vseh TOZD ter skrbela za realizacijo enostavne oz. razširjene reprodukcije ne glede na regionalni sedež posameznih TOZD v SOZD.“

V. d. direktorja področja za inovacije — Miloš Kobe.

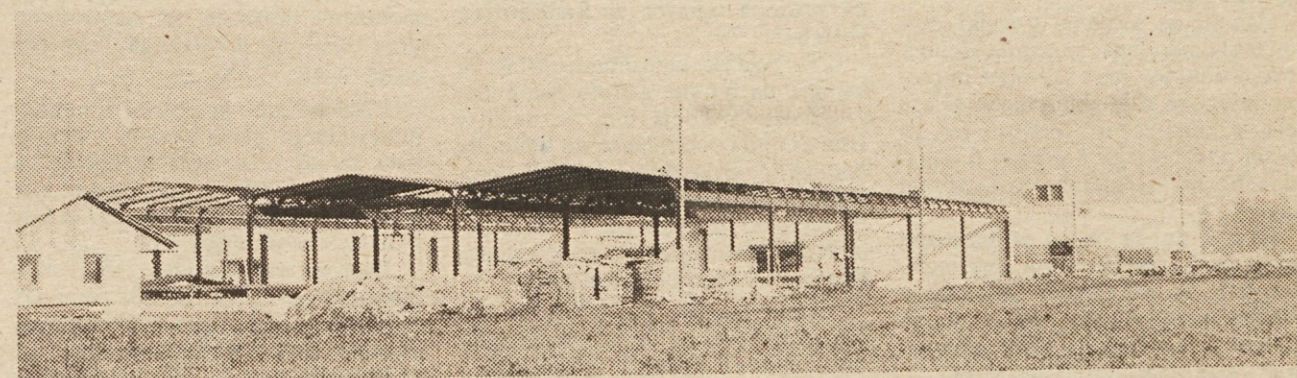
Kakšna je osnovna naloga področja za inovacije?

„Osnovna naloga področja za inovacije je predvsem koordinativna funkcija te dejavnosti,“ je poudaril direktor Kobe. „Pri tem mislim predvsem na raziskovalno razvojno dejavnost in na nekatere s to dejavnostjo tesno povezane dejavnosti, kot so služba industrijske lastnine, kompleksna tehnična dokumentacija in INDOX, ki tudi sodijo v okvir tega področja. Nadalje gre za razvijanje odnosov z domačimi in tujimi skupnostmi in drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo z inovacijsko dejavnostjo, kot so: službe pri Gospodarski zbornici, Raziskovalna skupnost in njeni organi, Zveza raziskovalnih organizacij, pristojni upravni organi, itd. Pri tem ne gre pozabiti na razvoj nove organiziranosti raziskovalnega dela v ZP Iskra, kjer je, kot vemo, ta dejavnost zdaj prešla v okvire proizvodnih TOZD, oz. branžnih delovnih organizacij.“

Kako pa bo kadrovsko organizirano to področje?

„Poleg dosedanjih, že prej omenjenih služb — SIL, KTD in INDOK — bo za neposredno koordinativno funkcijo angažiranih le majhno število sodelavcev iz Iskre in to predvsem tistih, ki imajo na področju raziskovalne dejavnosti izredno bogate izkušnje.“

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pred časom je stekla gradnja dodatnih proizvodnih prostorov pri tovarni ATC na Laborah. Kleti in zaklonišča so že zabetonirana. Tako je bilo vgrajenih že cca 4800 kub. m betona in cca 450 t armaturnega železa. Dobavitelj jeklene konstrukcije „Trimo“ — Trebnje hiti z montažo nove hale. Vreme za gradnjo je bilo doslej ugodno, zato upamo, da bo objekt kmalu pod streho. Pripravljalna dela za to investicijo so sicer hitro stekla, pri pridobitvi gradbenega dovoljenja oziroma na začetku gradbenih del pa so nastale težave zaradi nezadostnih finančnih sredstev. Ta problem je finančna služba uspela urediti v začetku septembra, zato je gradnja v polni meri stekla šele v tem času. Upamo, da resna finančna situacija gospodarstva naposledno ne bo resneje ogrozila nadaljevanja realizacije te investicije. Po sedanjih predvidevanjih naj bi se proizvodnja vselila v nove prostore v jeseni l. 1975. Foto: V. B. R.

LETO INOVACIJ

V kratkem bo zvezna, pa tudi republiška skupščina sprejela resolucijo o proglasitvi letošnjega leta za leto inovacij in pravic industrijske lastnine.

Nedvomno je že skrajni čas, da se naša celotna družba prebudi iz dolgoletne otopenosti in spremeni skrajno mačehovski odnos do inventivne dejavnosti. Skupnost je doslej pokazala premalo razumevanja za vsa opozorila peščice navdušencev, da gospodarjenje, v katerega inventivna dejavnost kot sestavni del družbene reprodukcije ni vključena, pomeni nepopisno zapravljjanje denarja in zaviranje nadaljnje rasti produktivnosti, s tem pa tudi osebnega in družbenega standarda.

Inventivna dejavnost ima v naši družbi še prav poseben pomen. Vsak delavec je istočasno tudi upravljavec; v njegovem lastnem interesu je torej, da ni samo rutinski izvajalec delovnih nalog, temveč, da s svojo domiselnostjo in iznajdljivostjo tudi posodablja in izpopolnjuje proizvodna sredstva, ki so mu zaupana v upravljanje. Tako bo s svojim delom prispeval k večji ekonomičnosti in s tem k večjemu dohodku.

Seveda pa mora biti vsak delavec tudi primerno motiviran in stimuliran za inventivno delo. Glede tega nespornost pravzaprav sploh ne bi smelo biti, saj sta nagrajevanje po delu in pravica iz minulega dela dve osnovni načeli naše samoupravne ureditve.

Žal praksa kaže, da je mnogokrat prav tu kamen spotike. Zaradi „fovšije“, pa tudi iz raznih drugih razlogov tehnokratske strukture niso priznavale novatorjem njihovih osnovnih pravic. Zatorej ni prav nič čudno, da je marsikje ugasnilo še tisto malo inventivnih idej, kolikor jih je sploh bilo.

In kako je z inovacijami v Iskri? Težko bi bilo odgovoriti v enem stavku. Na splošno lahko ugotovimo, da novatorstvo pri nas živi in je sorazmerno uveljavljeno in tudi cenjeno. Seveda pa še zdaleč nismo izkoristili vseh možnosti. Groba ocena kaže, da lahko s primerno organizirano akcijo povečamo učinke vsaj desetkratno. Če bi nam to uspelo, bi lahko prihranili vsoto, ki ustreza četrtini izplačanih povprečnih osebnih dohodkov. To pa nikakor niso le mačje solze!

Prav gotovo ne bomo stanja spremenili čez noč. Problemov, ki jih bo potrebno rešiti, je nešteto; mnogo od njih je skritih in se pokažejo šele, ko odpravimo prve težave.

Zanesljivo pa bomo uspeli, če se bomo akcije lotili vsi. Še prav posebno bo potrebna pomoč družbenopolitičnih organizacij v Iskri, da bomo pri novatorstvu dosledno uresničili ustavno pravico nagrajevanja po delu.

Bojan Pretnar

Slabšanje gospodarskega položaja v svetu narekuje zmanjšanje proizvodnega načrta za l. 1975

(Z ZASEDANJA ELEKTROME-
HANIKE)

Dne 28. 12. 1974 je na svojem 6. zasedanju delavski svet Elektromehanike obravnaval odločitve zborov delavcev v zvezi z novo branžno reorganizacijo ZP Iskra, spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov za l. 1975 ter na predlog poslovnega odbora potrdil faktorje osebnih dohodkov za vodilne delavce v l. 1975. Razpravljal je tudi o razvoju težkega gospodarskega položaja v svetu, razpoložljivih proizvodnih možnostih ter predloženem znižanju načrta proizvodnje. V tem načrtu je namesto prvotnih 26 % predvideno 18 % količinsko, vrednostno pa 34 % povečanje proizvodnje v l. 1975 glede na izpolnitev l. 1974. To povečanje naj bi dosegli pri nespremenjenem številu zaposlenih. V načrtu je predvideno zmanjšanje količine tistih izdelkov, katerih prodaja bo predvidoma otežkočena, za katere ni zadostnih strojnih kapacitet in tistih, katerih prodajne cene ne ustrezajo. To so izdelki tovarno: ERO, Števcji, Stikala, ATC, TEA in TEL.

Pravna služba je nato posredovala pregled novosti v zakonodaji glede na samoupravno povezovanje delovnih ljudi ter poročilo o rezultatih volitev v samoupravne interesne skupnosti, poslovni odbor pa nekaj predlogov. Po krajši obravnavi je sprejel delavski svet naslednje sklepe:

V sestavo delovne organizacije Iskre Elektromehanike so se pripojile:

- A. Delovne organizacije
 - Iskra — Tovarna elektronskih naprav, Ljubljana
 - Iskra — Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul
 - Iskra — Tovarna električnih instrumentov, Otoče
- B. Temeljne organizacije
 - Iskra — Inštitut za telefonske zveze, Ljubljana
 - Iskra — Elektrooptika, Ljubljana
 - Iskra — Montažno servisna organizacija, Ljubljana

C. Deli temeljnih organizacij Iskra Commerce kot del komercialnega področja in delavnice za maloserijska naročila kot del TOZD ATC.

Z razdelitvijo TOZD so se ustanovile nove TOZD:

- Z razdelitvijo TOZD Koordinacijska področja

1. Obrat orodjarne
2. Obrat merilnih naprav
3. Obrat vzdrževanje

4. Obrat skupne proizvodnje
 - Z razdelitvijo TOZD ATC pa
 - 5. Obrat TEL, Blejska Dobra

Delovna organizacija Iskra Elektromehanika sestavlja s l. 1. 1975:

- 19 temeljnih organizacij in
- Skupne službe, ki so organizirane v 9 področij in upravo.

DS je ugotovil, da je bil v vseh TOZD in skupnih službah sprejet SAMOUPRAVNI SPORAZUM o združitvi TOZD v delovno organizacijo, z veljavnostjo od l. 1. 1975 dalje.

DS je ugotovil, da so bile potrjene spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v sestavljeno organizacijo združenega dela — Združeno podjetje Iskra.

V skladu s samoupravnim sporazumom se formira začasni delavski svet delovne organizacije, v katerega delegira vsaka TOZD in skupne službe po 2 delegata; ostala delegatska mesta se razdelijo po naslednjem ključu:

- Tovarna ATC, Kranj 2 delegata
- Tovarna TEA, Kranj, 3 delegate
- Tovarna števcev, Kranj 2 delegata
- Tovarna merilnih instr. Otoče 1 delegata
- Tovarna elektronskih napr., Lj. 1 delegata
- Tovarna optičnih in steklopihaskih naprav, Ljubljana 1 delegata
- Delovna skupnost skupne službe Koordinacijska področja Kranj 1 delegata

Sedanji delavski svet se skliče še za potrditev zaključnega računa za leto 1974 in za sklepanje o ostalih zadevah za leto 1974.

Delavski svet predlaga družbenopolitičnim organizacijam, da pripravijo predloge za člane kolegijskih izvršilnih organov po določbah sporazuma in pri tem upoštevajo, da so zastopana vsa področja dela in lokacijska območja TOZD.

Novi kolegijski izvršilni organi se izvolijo na prvem zasedanju delavskega sveta.

Delavski svet je ugotovil, da so zbori delavcev dne 21. 12. 1974 potrdili spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov za leto 1975 in uskladištev samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov z določili sindikalne liste za leto 1975.

V zvezi z zahtevo zbora delavcev tovarne stikal naroča delavski svet ustreznim službam, da v roku dveh

mesecev proučijo predlog, da se iz sporazuma, veljavnega za leto 1975, črta določilo o faktorju kontrole doseganja norme.

Delavski svet je na predlog poslovnega odbora potrdil faktorje osebnih dohodkov za vodilne delavce v letu 1975.

faktor 3,2

— Glavni direktor podjetja

Faktor 2,8

— Direktor plansko proizvodnega področja in namestnik glavnega direktorja

— Direktor komercialnega področja

— Direktor finančno računovodskega področja

— Direktor kadrovskega področja

— Direktor tehnološkega področja

— Direktor investicijskega področja

faktor 2,8

— Direktor razvojnega področja

— Direktor organizacijskega področja

— Pomočnik glavnega direktorja za telekomunikacije

faktor 2,7

— Pomočnik glavnega direktorja merilno regulacijske in stikalne tehnike

— Pomočnik glavnega direktorja električnega ročnega orodja

faktor 2,5

— Direktor področja kvalitete

— Svetovalci glavnega direktorja

Za naslednje vodilne delavce, za katere imajo pristojnost potrjevati osebne dohodke delavski sveti TOZD, predlaga delavski svet za leto 1975 naslednje faktorje OD:

faktor 2,7

— za direktorja tovarne ATC

— za direktorja tovarne TEA

— za direktorja tovarne števcev

— za direktorja tovarne elektronskih naprav

faktor 2,6

— za direktorja tovarne instrumentov

— za direktorja tovarne ERO — za direktorja tovarne VEGA

— za direktorja tovarne stikal

— za direktorja elektrooptike

faktor 2,5

— za direktorja instituta za prenosno tehniko

— za direktorja tovarne elektronskih instrumentov

— za direktorja montažno servisne organizacije

— za direktorja tovarne mehanizmov

— za direktorja obrata orodjarne

— za direktorja obrata vzdrževanje

— za direktorja obrata skupne proizvodnje

— za direktorja obrata merilnih naprav

Navedeni faktorji osebnih dohodkov predstavljajo le osnovo, konkretna višina OD pa je po merilih samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora odvisna od poslovnega rezultata, izražene s faktorjem stimulacije, ki se ugotavlja s periodičnimi obračuni in zaključnim računom podjetja. To pomeni, da bo dejansko izplačilo v nekom obdobju odvisno od poslovnega rezultata podjetja oziroma TOZD. Zaradi tehnike obračuna bo poslovni rezultat izražen s faktorjem stimulacije prejšnjega obdobja služil za obračun akontacije osebnega dohodka v tekočem obdobju.

Po dosedanjih merilih bi bile navedene višine izplačene le v primeru, če bo podjetje doseglo faktor stimulacije: v I. fazi 1,20; v drugi 1,25; v tretji 1,30.

Zgornja določila veljajo kot začasna, do sprejema samoupravnega sporazuma kovinske in elektroindustrije SRS in družbenega dogovora regije za leto 1975.

Delavski svet je potrdil korekcijo proizvodnega plana za leto 1975, in sicer zaradi zmanjšanja količin izdelkov, kjer ni izgledov za prodajo, kjer ni zadostnih strojnih kapacitet in kjer so neugodne prodajne cene.

Delavski svet posreduje spremembo proizvodnega plana posameznim DS TOZD, da o njej razpravljajo in k spremembam dajo svoja soglasja.

Delavski svet je bil seznanjen s potekom in izidom volitev v samoupravne interesne skupnosti, ki so bile dne 5. 12. 1974.

Delavski svet je razveljavil svoj sklep 13. zasedanja z dne 28. 2. 1974, s katerim je bil odobren pristop Elektromehanike k pogodbi za združevanje sredstev za izgradnjo rezervnega agregata.

Ker je večina podpisnic pogodbe odstopila od sodelovanja, je akcija za združevanje sredstev za gradnjo plinskega agregata v likvidaciji.

Delavski svet je ugotovil, da so zbori delavcev dne 21. 12. 1974 sprejeli predlog za povišanje prispevka za nezgodno zavarovanje, ki ga plača vsak delavec sam, od dosedanjih 4,00 na 6,00 din mesečno.

Hkrati je DS odobril povišanje prispevka, ki ga OZD prispeva od vsakega delavca, in to od dosedanjih 4,00 na 6,00 din mesečno.

Pod pokroviteljstvom predsednika ZKJ Josipa Broza Tita je bila 20. t. m. proslava 50-letnice izhajanja „Komunista“, glasila ZKJ. Na proslavi, ki so se je poleg sodelavcev lista in številnih predstavnikov drugih redakcij udeležili tudi gostje iz partijskih glasil 20 držav, je po pozdravnih besedah odgovornega urednika Milana Rakasa in po prečitani pismu predsednika Tita spregovoril sekretar IK predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc o vlogi sredstev javnega obveščanja. Predal je odgovornemu uredniku „Komunista“ tudi odlikovanje Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, s katerim je kolektiv „Komunista“ odlikoval predsednik Tito.

V naslednjem objavljamo kroniko petdesetletnega izhajanja glasila ZKJ — „Komunist“.

Kot prvo glasilo komunistične partije Jugoslavije se je pod tem naslovom „Komunist“ pojavil v Beogradu v začetku januarja 1925 na zelo bogati dediščini legalnega tiska socialističnega in revolucionarnega delavskega gibanja jugoslovanskih pokrajin (pred ustanovitvijo KPJ in po njej), vendar brez kakršnihkoli tradicij ilegalnega partijskega tiska, domala skrčenega na Cesarčevo urejanje štirih števk zagrebškega „Komunista“, ki ga je od marca do junija 1921 izdajalo območno vodstvo KPJ za Hrvatsko kot predhodnika prvega osrednjega glasila partije.

Prav tako razmnoževano na ciklostilu, vendar v 3.000 izvodih in z odtisom v pravem tiskarskem slogu je osrednje glasilo KPJ začelo leta 1925 izhajati „prvič po štirih letih od dneva, ko je teroristična buržoazija z Obznano napadla KPJ in proletarijat“ — kot je rečeno v prvi številki lista, ki je svojo družbeno vlogo opredelil s temi besedami:

„Danes je jasno, da lahko le skupen revolucionaren boj delavcev in kmetov vrže oblast monarhije, militarizma, kapitalistov in veleposestnikov...“

Ne glede na vse žrtve bo v ta boj klicalo in ga vodilo osrednje glasilo KPJ svobodni „Komunist“.

Novi prispevki veljajo od l. 1. 1975.

V smislu določil pravilnika o delitvi osebnih dohodkov delavski svet dovoljuje izplačilo jubilejnih in novoletnih nagrad za upokojece z vsemi prispevki v breme osebnih dohodkov.

Delavski svet je bil seznanjen s sklepom DS Iskre Usmerniških naprav — Novo mesto o ponudbi solidarnostne pomoči našemu TOZD telefonije. DS meni, da ponudena pomoč zaenkrat ni potrebna in se Usmerniškim napravam za njihovo pripravljenost zahvaljuje.

Neposredni založnik oziroma tehnični urednik in tiskar lista (kjer je pod naslovom „Komunist“ zapisano v 1 številki, da je „glasilo KPJ“, v 2. in 3. številki pa, da je „glasilo CK KPJ“) je Moša Pijade prvi doživel napovedane „vse žrtve“ za boj, h kateremu je klical novi list. Ko je policija po izidu tretje številke „Komunista“ odkrila njegovo skrito „tiskarno CK KPJ“, je bil Moša Pijade obsojen na 12 let ječe po zakonu o zaščiti države zato,

... ker je z namenom, da spodbudi množice med ljudstvom k nasilju proti državnim oblastem... tiskal v ročni tiskarni komunistični list „Komunist“, in to kot glasilo centralnega komiteja KPJ (sekcija Kominterne)...

Drakonska kazen je bila izraz strahu buržoazije zaradi komaj začete „Komunista“ in zato, da bi druge preplašili z usodo urednika lista, kateremu se je režim 1925 vsekakor maščeval tudi za vse, kar mu je, po besedah R. Čolakovića, zapisal na njegov račun „kot večletni izrazito borbena usmerjen časnikar, urednik in izdajalec komunističnih listov“.

Kljub prisiljevanju in poostreni cenzuri so komunisti še naprej v različnih oblikah izdajali svoje s časom bolj in bolj številne in vplivne pollegalne in legalne liste in revije (kakor so bile to zagrebška „Borba“, Krljeva „Književna republika“ in drugi). CK KPJ je leta 1926 začel izdajati novi ilegalni glasilo partije — list „Srp in čekić“ in revijo „Klasna borba“ (ilegalno razpečavani v domovini in v tujini) — na robiji pa so komunisti v okviru svoje „rdeče univerze“ med drugimi partijskimi listi izdajali tudi list pod nazivom „Komunist“.

Drugič se je „Komunist“ pojavil kot osrednje glasilo KPJ februarja 1928 pred četrtim kongresom partije v času prizadevanja njenih kadrov, da strnejo vrste KPJ in odpravijo frakcionastvo. V dobršni meri je imel prav spricho tega list bolj načelno, instruktivno in polemično naravo, ko je objavjal daljše prispevke o takrat najpomembnejših vprašanih partijske strategije in taktike, prepletene s citiranjem Lenina, drugih teoretikov in voditeljev mednarodnega revolucionarnega delavskega gibanja (v boju proti reformizmu in oportunistom, o boljševizaciji partije, delu v vojski, konsolidaciji, boju proti vojni nevarnosti, položaju in vlogi partijskega tiska in o podobnem). Sklicujoč se na vzor Lenineve „Iskre“ je list branil svojo vlogo in obstanek sam pred starimi nazori partijskih vrhov (ki so leto poprej povzročili konec „Srpa i čekića“, da je odveč ilegalno glasilo partije spricho tako močnega neformalno partijskega lista, kot je bila „Borba“ — zares legalna, vendar tako zaradi cenzure zmrcvarjena in policijsko zaplenjena (38-krat v 43 tednih samo v letu 1928).

Naslednje leto, potem, ko je bila v prvem naskoku šestojanuarske diktature „Borba“ dokončno prepovedana, je policija onemogočila tudi poskus, da bi „Komunist“ namesto v tujini tiskali v domovini. Marca 1929 je v Zagrebu začelo izhajati novo osrednje glasilo KPJ „Proleter“, „Komunist“ pa se kot takšen ni pojavil vse do leta 1946.

(Nadaljevanje na 3.strani)

TRŽNIŠTVO, FINANCE IN RAZVOJNA DEJAVNOST PO NOvem

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po razformiranju IRI je vaše področje dobilo posebne zadolžitve?

„Zdi se mi, da je ena najpomembnejših nalog tega področja ne le skrb za kontinuiteto, ampak za učinkovitost in funkcionalnejše delovanje raziskovalno-razvojnega potenciala v novem branžno organiziranem sistemu ZP Iskra.“

Kako si to povečano funkcionalnost predstavljate?

„Predvsem je obstajalo določeno neskladje med razvojem IRI kot raziskovalne organizacije in proizvodnimi TOZD. Poenostavljeno povedano: v IRI so se mnogi razvoji finalizirali v lastno proizvodnjo, medtem ko so se tovarne vzporedno z IRI ozirale bodisi za lastnim razvojem, ali za licenčnimi odnosi s tujino.“

Menim, da so temu v veliki meri botrovala nerešena vprašanja dohodkovnih odnosov med razvojem in proizvodnjo. Gre za vrednotenje minulega dela v „domačem“ razvoju ter za včasih poenostavljene presoje o rentabilnosti, ali nerentabilnosti razvojnih vlaganj.

Iskra je dobila visoko mednarodno priznanje za raziskovalno dejavnost. Nekateri na nekdanjem IRI zdaj z obžalovanjem menijo, da se je to zgodilo prav v času, ko Iskra „demonstrira“ svojo raziskovalno dejavnost?

„Nepopravljivo napako bi napravili, če bi zares kakorkoli dopustili, da bi reorganizacija raziskovalne dejavnosti pomenila njeno oslabitev, kaj

še ukinitve. Čim večji je proizvodni sistem, posebno še v propulzivnih panogah, kot je naša, t. m. večja je njegova objektivna potreba po lastni raziskovalni dejavnosti. To velja seveda tudi za Iskro, ker bo le tako lahko enakopravnejši partner svetovnim velikom.“

Ne gre torej za nikakršno „demonstracijo“ raziskovalne dejavnosti, ampak za spremembo njene organiziranosti, da bi bila čimbolj učinkovita in predvsem funkcionalnejša, to je, da bi počela to, čemur je namenjena in kar je njena osnovna naloga. Zato menim, da jo bo treba še bolj približati aktualnim potrebam proizvodnih organizacij.“

Ali morda ne obstaja nevarnost, da bodo proizvodne temeljne organizacije izkoristile raziskovalce ob morebitnem pomanjkanju kadrov za tekoča rutinska opravila za kratkoročne potrebe?

„Ta bojazen nedvomno obstaja in menim, da bo ena glavnih nalog inovacijskega področja tudi ta, da se v Iskre čimprej dokopljemo do ključnih, takorekoč strateških razvojnih programov, tempiranih na daljši rok, kar bi bistveno pripomoglo k dolgoročnejšemu obravnavanju raziskovalnega dela in s tem vloge raziskovalcev.“

Želim posebej poudariti, da področje inovacij ne bo moglo uspešno delovati brez polnega sodelovanja z odgovornimi delavci v temeljnih organizacijah in branžah. Ob tem želim posebej opozoriti na novi člen 113 samoupravnega sporazuma, ki vse temeljne organizacije obvezuje, da v lastnem in skupnem interesu organizirajo raziskovalno dejavnost kot temelj svojega napredka.“

Razgovore vodil: Lado Drobež

ISKRA — Industrija elementov za elektrotehniko, TOZD — Tovarna feritnih materialov FERITI, n. sub. o., Ljubljana — Stegne 19 vabi k sodelovanju zaradi razširitev poslovanja:

— 2 INŽENIRJA METALURGIJE ali INŽENIRJA TEHNIČNE FIZIKE ali INŽENIRJA KEMIJSKE TEHNOLOGIJE za tehnološko in razvojno delo na feritnih materialih. Zaželeno nekajletna praksa. (OD 3.000—4.300 N din).

— 2 ELEKTRO INŽENIRJA — šibki tok za tehniško razvojno delo na induktivnih sklopih s feritnimi jedri in delo na meritvah in aplikaciji magnetnih materialov. (OD 3.000—4.300 N din).

— 2 ELEKTROTEHNIKA — šibki tok za delo v kontroli in na meritvah, praksa zaželeno. (OD 2.300—3.500 N din).

— KV ELEKTRIČARJA za vzdrževanje električnih naprav v obratu, krajša praksa zaželeno. (OD 2.300—3.200 N din).

— NABAVNO REFERENTKO srednja šola ali najmanj nižja strokovna izobrazba z znanjem strojepisja in sposobnostmi za delo v nabavi. Zaželeno vsaj 2-letna praksa (OD 2.200—2.700 N din).

Prevozi delavcev na delo in z dela so urejeni s tovarniškimi avtobusi na relaciji Kolodvor—Stegne z vmesnimi postajami. Zaradi prometne konice je delovni čas premaknjen tako, da se konča ob 13.45.

Zainteresirane prosimo, da pošljejo pismene prijave ali se osebno zglaste v tajništvo TOZD Feriti. Vse nadaljnje informacije lahko dobijo telefonično na štev. 57-378.

Sindikat o združevanju Iskre in Gorenja

Predsedstvo sindikalne konference ZP Iskra je 13. 1. 1975 v osnovi poročila predsednika razpravljalo o organiziranosti sindikatov na ravni SOZD, ZP, delovnih organizacij in TOZD ter sprejelo predlog o organiziranosti sindikatov, ki je prirejen statutarnim dogovorom Zveze sindikatov Slovenije in naj bi se na letnih skupščinah in občnih zborih osnovnih organizacij sindikata v ZP Iskra izvedel v tem obdobju.

Poleg tega je predsedstvo ocenilo izvajanje samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana (Iskra-Gorenje) in ugotovilo, da je nujna organiziranost sindikata in ostalih družbenopolitičnih organizacij na ravni SOZD. Ta predlog pa podpirajo in zahtevajo tovrstno organiziranost – predstavniki republiških organov Zveze sindikatov in CK ZK Slovenije.

Predsedstvo sindikalne konference ZP Iskra je po obravnavi predloga, kateri je v globalnem soglasju s vodstvom sindikalne konference v ZP Gorenje, sprejelo naslednja stališča kot predlog osnovnim organizacijam v ZP Iskra:

1. vsaka konferenca osnovnih organizacij sindikata v TOZD, ali osnovna organizacija sindikata v TOZD, ki nima konference, delegira v konferenco sindikata SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana 1 delegata, ki je delegat konference sindikata ZP Iskra, dokler le-ta obstaja.

2. vsaka osnovna organizacija sindikata TOZD delegira od 1 – 5

delegatov v sindikalno konferenco delovne organizacije (branže). Število delegatov je odvisno od tega, koliko TOZD ima posamezna delovna organizacija – branža. Primer: branža Telekomunikacij ima 19 TOZD, kjer je potrebno manjše število delegatov iz TOZD kot na primer iz industrije široke potrošnje, kjer bo moralo 6 TOZD zastopati več delegatov iz posamezne TOZD.

3. izvršilni organi sindikata na nivoju konferenc delovnih organizacij, ZP in SOZD se bodo določili v obdobju odvijanja občnih zborov. Predlagamo, da izvršilne organe (izvršne odbore) tvorijo na nivoju delovne organizacije predstavniki, ki zastopajo svojo TOZD. Na nivoju SOZD in ZP predstavnik izvršnega odbora delovne organizacije ter ostali člani predsedstva sindikata ZP (predstavniki ZSM, Zveze borcev, predsedniki komisij itd.).

4. predlagamo, da se na nivoju sindikalnih konferenc SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana in ZP Iskra ustanove naslednje komisije:

- komisija za razvoj samoupravljanja in integracijske procese,
- komisija za rekreacijsko dejavnost in šport,
- komisija za kulturno dejavnost in izobraževanje,
- komisija za obravnavo socialne problematike.

Predlagamo, da te komisije na ravni SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana in ZP Iskra tvorijo predstavniki tovrstnih komisij iz delovnih

organizacij – industrij ter IC in IRI v Iskri.

Pri evidentiranju kandidatov za te organe priporočamo, da izbirate takšne kandidate, ki imajo smisel in veselje za delovanje na teh področjih, da so družbenopolitično neoporečni in, da v pretežni meri izhajajo iz vrst neposrednih proizvajalcev – delavcev.

Občni zbori v osnovnih organizacijah sindikata, ki bodo izvolili nova vodstva, oz. letne skupščine v osnovnih organizacijah, ki bodo potrdile obstoječa vodstva, morajo biti končani do 30. 1. 1975. Opozarjamo, da kadriranju posvetite kar največ pozornosti, kajti mandatna doba vodstev sindikata po statutarne dogovoru Zveze sindikatov SR Slovenije traja štiri leta in nam ne more biti vseeno, kdo in kako bo vodil to najmasovnejšo organizacijo delavcev.

Po programu je predvideno, da bo konstituiranje izvršnih organov sindikata na ravni SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana in ZP Iskra v razdobju od 1. 2. do 15. 2. 1975. Prosimo vas, da nam čimprej posredujete podatke vaših:

- vodstev osnovnih organizacij sindikata v TOZD,
- vodstev sindikalnih konferenc v delovni organizaciji,
- delegata za konferenco sindikata SOZD in ZP Iskra iz vaših izvršnih odborov,
- delegata za člane predsedstva in komisij iz sindikatov delovnih organizacij.

Za vse informacije se obračajte telefonsko, ali pisмено na naslov:

Družbenopolitične organizacije
ZP Iskra, Prešernova 27
61000 Ljubljana, telefon 24-905
24-906

ISKRA – TPT, OBRAT POLJČANE

Mladina organizirana tudi v Poljčanah

Kot je znano, je trboveljska tovarna polprevodnikov že pred več meseci odprla svoj obrat v Poljčanah. V njem je zaposlenih veliko mladih delavcev in delavcev in zato ni čudno, da so ustanovili svoj mladinski aktiv. Za predsednika so izvolili Marjana Čečonika, za sekretarja Antona Drozga, za blagajnika pa Jožico Kodrič.

Novi mladinski aktiv si je že zastavil več nalog, na ustanovni seji pa so sprejeli program dela.

Poglejmo, kakšen je:

– člani aktiva mladih delavcev se bomo zavzemali, da bo v samoupravne organe in njihove komisije prišlo čimveč poštenih in samokritičnih mladih delavcev,

– aktiv mladih delavcev bo pobudnik splošnega, strokovnega in družbenopolitičnega izobraževanja,

– skrbeli bomo za čimboljšo informiranost članov aktiva mladih delavcev in celotnega kolektiva prek oglasne deske in glasil o delu in problemih naše organizacije,

– aktiv mladih delavcev bo sodeloval z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v podjetju, krajevni skupnosti in občini,

– aktiv mladih delavcev bo za svoje člane uredil in prek komisij organiziral športno, rekreacijsko in kulturno življenje,

– aktiv mladih delavcev bo skrbel za okolico obrata ter organiziral akcije za čiščenje in urejanje,

– aktiv mladih delavcev bo sproti izpolnjeval naloge in program, ki ga bo nalagala občinska konferenca ZSMS.

Mladim v poljčanski Iskri želimo, da bi uspešno uresničevali program dela ter, da bi se še tesneje povezali z drugimi mladimi v ZP Iskra. Prepričani smo, da jim bo to tudi uspelo.

15. 1. je bil v sejni dvorani tovarne ATC na Laborah slavnostno podpisan sporazum o združitvi TOZD v DO. Njen uradni naziv je Iskra – Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj, o. sol. o. Sporazum so podpisali izbrani predstavniki vseh 19 TOZD, ki bodo sodile v sklep nove DO. Ob podpisu je zbrane nagovoril tudi njen glavni direktor Aleksander Mihev. Poudaril je, da se s tem dnem odpira novo poglavje v zgodovini Iskre, ki hkrati pomeni tudi nov korak v realizaciji ustavnih določil. Omenjeni sporazum je plod dolgotrajnega dogovarjanja, omogočil pa bo smotnejše združevanje dela in sredstev ter socialno varnost delavcev. Nadaljnji korak bo predstavljala realizacija tega načrta. Ob koncu je izrazil željo, da bi nova branža DO predstavljala močno in uspešno enoto v sklopu ZP Iskra. Foto: I. O.

Mladina Elektromehanike pregledala in ocenila delo v preteklem letu

(Poročilo z redne letne in volilne konference ZSMS delovne organizacije Elektromehanike)

Predstavniki mladine Iskre-Elektromehanike so se 26. decembra lani zbrali na svoji redni letni in volilni konferenci v dvorani delavskega samoupravljanja. Poslušali so poročilo predsednika konference Andreja Lapanja o njenem delu v preteklem obdobju in nalogah za bodočnost. Temu je sledilo poročilo organizacijskega in tehničnega sekretarja, v katerem je bil poudarjen pomen izobraževanja, vpliva mladih na odločanje ter delo v družbenopolitičnih organizacijah. Poročilo pa je obravnavalo tudi perečo problematiko odliva mladih kadrov ter analizo vzrokov tega pojava.

Po obravnavi poročil nadzornega odbora, verifikacijske komisije ter pravilnika dela konference so navzoči soglasno odobrili razrešnico predsedstva, predsednika, obeh sekretarjev, nadzornega odbora in občnih delegatov. Po oceni dosedanjega dela vseh omenjenih organov konference so se enoglasno odločili, da za predsednika ponovno izvolijo tov. Andreja Lapanja, za organizacijskega sekretarja Janeza Žaklja, za tehničnega pa Jožeta Perka. Za delegate Obk ZSMS so bili izvoljeni Irena Grabar, Brane Logar, Andrej Lapanja in Vladimir Pelko.

Konferenci sta bila posredovana tudi dva zanimiva predloga: obstoječi

pravilnik naj bi dopolnili z določilom o ustanovitvi osnovnih organizacij ZSMS v novoustanovljenih in pripojenih TOZD, prilagodili pa naj bi ga tudi novi branžni reorganizaciji. V razpravi je predstavnik sindikata Elektromehanike podčrtal potrebo po poglobljenem sodelovanju med sindikatom in konferenco ZSMS še posebej v okviru TOZD, kjer naj bi postala povezovanje ter sodelovanje med posameznimi aktivni vsakdanja praksa. Podana pa je bila tudi zahteva po pozitivni dela mladih članov ZKS v Stikilih in ERO.

Po pregledu rezultatov volitev je konferenca zaključila delo s sprejetjem naslednjih sklepov:

1. Komisija za DEO in IPD naj sledita branžni reorganizaciji in s tem naj se uskladijo dopolnila za pravilnik naše organizacije.

2. Vsi mladi v ZK so odgovorni za čim bolj kontinuirano delo med OO po TOZD, kakor tudi celotne KZSMS DO Elektromehanike. 3. Vsako leto naj se podelijo nagrade, pohvale in priznanja vsem najbolj aktivnim TOZD in posameznikom.

Nato je tov. Grabar prebrala listo pohval, priznanj in nagrad, ki bodo podeljene 25. maja 1975.

Uredništvo glasila „Iskra“ s posebnim poudarkom na dopisništvu v Elektromehaniki v Kranju pa je s sklepom konference prejelo še posebno priznanje za tekoče in vsebinsko obveščanje o delu mladih na tem področju.

V. B. R.

K VIŠJIM STANARINAM

NA SEJI PREDSTAVNIKOV ISKRINEGA SAMSKEGA DOMA SO SE IZREKLI PROTI POVIŠANJU CEN STANARIN

V prostorih Elektromehanike je bila 16. januarja seja predstavnikov mladih iz Iskrinega samskega doma v Kranju, ki so se je udeležili tudi vodja oddelka za družbeni standard v omenjeni OZD, predsednik odbora za družbeni standard, direktor TOZD restavracije, sekretar osnovne organizacije ZKS v OZD in drugi. Najprej je bilo govora o problemih higiene v domu ter notranjih odnosih. Da bi rešili vso omenjeno problematiko, bi se morala izboljšati tako kulturna raven in odnos stanovalcev do družbene lastnine kot tudi uprave doma do njihovih problemov, želja in pravice do zasebnosti. Na seji je bil sprejet sklep, da mora biti delo in poslovanje uprave javno in da morajo imeti stanovalci vpogled vanj. Le tako se bo v bodoče možno izogniti tudi nespornostim glede nujnosti povišanja stanarin. Ekonomske cene, amortizacija ter postavke v vzdrževanju doma so namreč v nesorazmernem porastu v primerjavi s cenami stanarin, od katerih večji del krije OZD. Kljub temu pa tudi tako regresirane stanarine še dokaj bremenijo stanovalce.

Žal se povišanju cen stanarin tudi v bodoče ne bo mogoče izogniti. Na seji je bilo rečeno, da se bodo dvignile za toliko % kot OD.

Govora je bilo tudi o organizaciji in poslovanju TOZD restavracije, za katero so prisotni menili, da bi morala nuditi članom kolektiva predvsem zadostno število cenenih toplih obrokov in toplih napitkov, ne pa drugih storitev (kot so prodaja prave kave in cigaret na bone). Vsekakor pa bodo samoupravni organi popovno proučili problem organizacije omenjene restavracije.

Nadalje je bilo sklenjeno, da bo v bodoče sodeloval na vseh sejah odbora za družbeni standard, vsaj po en predstavnik K ZSMS Elektromehanike in sveta domske skupnosti ter posredoval problematiko mladih, predvsem stanovanjske probleme samskih mladincev. Ti so v posameznih primerih zelo pereči, jim pa trenutno posvečamo premalo pozornosti. Seveda pa bodo morali biti mladi obveščeni o obstoju realnih možnosti za razreševanje njihovih vsakodnevnih težav. Pri tem pa velja poudariti podčrtati dejstvo, da bo le medsebojno dogovarjanje, sporazumevanje in usklajevanje osnova, na kateri bo mogoče oblažiti in odpraviti vse nakopičene probleme.

V. B. R.

PETDESET LET IZHAJANJA LISTA „KOMUNIST“

(Nadaljevanje z 2. strani)

V tem času so pod naslovom „Komunist“ izhajali trije pokrajinski partijski listi. Jovan Veselinov in Djura Pašalić sta leta 1930 urejala (razmnoževan na ciklostilu v srbohrvaščini in madžarščini) skupno glasilo pokrajinskega komiteja KPJ in SKOJ za Vojvodino. Pod uredništvom Draga Krndija in Srdje Prica je začel „Komunist“ izhajati leta 1932 v založbi sarajevske partijske organizacije kot glasilo pokrajinske organizacije KPJ v Bosni in Hercegovini (v komaj 20 izvodih, razmnoženih v dveh kolonah na pisalnem stroju). Preden ga je začel leta 1940 kot glasilo PK KPJ za Srbijo urejati ves agitprop tega pokrajinskega vodstva in ga tiskati v več tisoč izvodih v eni izmed osmih ilegalnih, toda pravih, modernih opremljenih tiskarn, ki jih je imela KPJ na voljo v domovini na večer pred vojno in revolucijo (polet ciklostilnih tehnik vsakega okrožnega komiteja) – je „Komunist“ nadalj izhajal od januarja 1934 do januarja 1936 kot glasilo takratnega območnega komiteja KPJ v Beogradu, ki je s pomočjo predstavnika CK Blagoja Parovića prevzel obnovitev, konsolidacijo in vodstvo zaradi diktature razbitih in zdesetkanih partijskih organizacij v vsej Srbiji.

Vsaka številka tega lista je s svojimi 2.500 do 5.000 izvodih povzročala veliko težav beograjski policiji in policijam drugih srbskih mest, pri čemer je izpolnjevala poslanstvo bojnega in ustvarjalnega glasila pokrajinskega vodstva KPJ za Srbijo. Za tisk in razpečevanje lista po Srbiji so se trudili narodni heroj Vukica Mitrović, Šunja, Lepa Stamenković, Rada Djulić, Paula Mozer in druge delavke in aktivistke ilegalne partijske tehnike.

Tiskanje „Proletara“ je bilo premeščeno v domovino (Zagreb, Ljubljana, Beograd)

V Iskri – Avtoelektriki v Novi Gorici je bilo 27. decembra 1974 slavnostno zasedanje centralnega DS O ZD, na katerem so podpisali sporazum o formiranju Industrije avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica. Podpisu so prisostvovali predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Logar, glavni direktor Iskre-Industrije avtoelektričnih izdelkov Jože Eržen, predstavniki vseh TOZD nove branžne organizacije ter družbenopolitičnih organizacij. O pomenu tega dogodka ter perspektivah gospodarstva za prihodnje leto sta nato prisotnim govorila glavni direktor Avtoelektrike Jože Eržen in Vladimir Logar ter zazelela celotnemu kolektivu srečno in uspešno novo leto 1975. Tega dne so tudi slovesno razglasili priključitev nove delovne organizacije Avtoelektro-Tolmin k bodoči branžni organizaciji.

Foto: M. R

6. redne seje skupščine ZP Iskra
(23. decembra 1974)

Skupščina ZP Iskra je obravnavala poročilo o poslovanju ZP ISKRA in oceno poslovanja do konca leta 1974 in ga v celoti soglasno potrdila.

Skupščina ZP Iskra je vzela na znanje poročilo o poteku reorganizacije Iskre, ki ga je podal generalni direktor tov. Hujs in v zvezi s tem sprejela naslednje sklepe:

1. Potrebno je konsolidirati kadmorsko problematiko, predvsem na branžnem področju.

2. Delo na področju prodaje in izterjave se mora odvijati nemoteno naprej.

3. Zagotoviti je potrebno nemoten potek proizvodnje.

4. Izdelati je potrebno srednjeročni razvojni in proizvodni program do leta 1980.

5. Integracija strokovnih delov.
Skupščina ZP Iskra je sprejela sklep, da posreduje predlog končnega besedila samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ZP Iskra z dne 26. 12. 1973 s spremembami in dopolnitvami, ki jih je sprejela komisija za usklajevanje, dne 21. 12. 1974, v dokončno odločanje zborom delavcev v TOZD, z dopolnitvijo tč. e. na 2. str., ki sedaj glasi:

„izdelkov zabavne elektronike, elektromotorjev in gospodinskih aparatov, kar opravlja DO ISKRA Široka potrošnja, Ljubljana.“

Delovna grupa naj se ponovno sestane in pregleda predlog za uvajanje metode za raziskovanje za oblikovanje dela.

Skupščina ZP Iskra je vzela na znanje poročilo o delu uredniškega odbora za leto 1974 in ugotovila, da je uredniški odbor delal uspešno, zato mu daje vso zahvalo za ves trud in uspešno delo.

Skupščina ZP Iskra je obravnavala predlog plana dohodkov in izdatkov glasila ZP Iskra za leto 1975 in soglasno odobrila sistemizacijo 6 delovnih mest in zvišanje cene glasila za 18 % in sicer iz 1,35 na 1,60 din.

V skladu s Pravilnikom o organizaciji in poslovanju glasila Iskre, ter že sprejetim predlogom o imenovanju uredniškega odbora na 1. zasedanju časopisnega sveta glasila Iskre, je skupščina na predlog sindikalnega odbora ZP Iskra imenovala nov uredniški odbor v naslednji sestavi:

— glavni urednik — Mohor Bogdan, dipl. iur.
— odgovorni urednik — Slavec Igor, ing. org.

— člani: Janez Šilc, sindikalna konferenca ZP; Franček Mirtič, sindikalna konferenca ZP; Colnar Janko, novinar glasila; Drobež Lado, novinar glasila; Butkovič Viktorija, novinar glasila; Kristan Janez, Telekomunikacije; Keber Jože, EMO; Majer Marjan, Elementi; Brezigar Bogdan, Avtomatika; Rakušček Marko, Avtoelektrika; Kotar Frenk, Široka potrošnja; Noč Remigij, Iskra Commerce; Levovnik Vera, IRI.

Istočasno je skupščina namesto dosedanjih članov časopisnega sveta glasila Iskra (Rakušček Marko, Majer Marjan, Kotar Frenk) imenovala nove člane v naslednji sestavi: Pavlica Miloš, ZSM, Aparati; Kosovel Metka, Elementi; Rakovec Janez, Široka potrošnja.

Skupščina ZP Iskra je na predlog odbora za marketing in informacijo soglasno sprejela sklep, da se ZP Iskra včlani kot kolektivni član v Jugoslovansko združenje za marketing YUMA. Letna članarina za kolektivno članstvo znaša 2.000 din, vpisnina pa 1.000 din in se plačuje iz skupnih sredstev za marketing dejavnost v ZP ISKRA.

Skupščina ZP Iskra je na predlog odbora za marketing in informatiko soglasno odobrila sklenitev sporazuma o sodelovanju s Centrom za proučevanje sodelovanja z deželami v razvoju.

Skupščina pooblašča ZP Iskro, da sklene z navedenim centrom sporazum, ki naj zagotovi sodelovanje in koriščenje njegovih uslug za potrebe zunanje-trgovinske dejavnosti Iskre, v deželah v razvoju, iz področja marketing raziskav in informatike, generalnega direktorja pa pooblašča za podpis tega sporazuma.

Sredstva za plačilo letnega prispevka v višini 50.000 N din se črpajo iz skupnih sredstev za marketing dejavnost v ZP Iskra.

Skupščina pooblašča odbor za marketing in informatiko, da imenuje svojega predstavnika v svet centra in o svojem sklepu informira skupščino.

Skupščina ZP Iskra je vzela na znanje informacijo v zvezi s predvideno vključitvijo ZP Elektrokovinske industrije Maribor v SOZD Elektrokovinske industrije, Ljubljana.

Skupščina ZP Iskra se strinja s predlogom predsedstva skupščine glede predloga za višino akontacij rednih mesečnih OD za vodilne delavce ZP Iskra za leto 1975.

Osnova za določitev obračunske višine rednih mesečnih OD vodilnih delavcev je povprečni izplačani OD v zadnjih 3 mesecih v ZP Iskra, pomnožen z ustreznim faktorjem.

V pravilniku o delitvi OD v delovni skupnosti skupne službe ZP in za generalnega direktorja ZP je za predsednika Skupščine ZP in za general-

nega direktorja ZP že določen enoten faktor 4, 1, dočim je za delovna mesta direktorjev področij in pomočnika generalnega direktorja skupščina določila naslednje faktorje:

— za pomočnika generalnega direktorja, direktorja področja marketing, direktorja področja za finance 3,3;

— za direktorja področja za kvaliteto in direktorja področja inovacij 3,2;

— za direktorja področja organizacije, direktorja področja za ekonomiko in direktorja področja za stike z javnostjo, generalnega sekretarja ZP in sekretarja skupščine 3,1.

Sprejete osnove za izračun OD predsednika skupščine, generalnega direktorja ZP in vodilne delavce veljajo od 1. 1. 1975 dalje in se smatrajo kot akontacija do sprejetega novega pravilnika o delitvi OD. Višina OD teh delavcev do 1. 1. 1975 pa se obračuna v višini dejansko prejetih akontacij usklajenih s sprejetimi OD na dosedanjih delovnih mestih.

Skupščina je na predlog predsedstva potrdila imenovanje v. d. generalnega sekretarja ZP Iskra tov. Žmavca, dipl. iur., ki je zaposlen v ISKRA — Raziskovalni inštitut, Ljubljana.

Skupščina je vzela na znanje informacijo, da tov. Abramovič Živojin, ing. odhaja na opravljanje nove delovne dolžnosti načelnika uprave javne varnosti v Beograd.

Polprevodniška konkurenca v Jugoslaviji

Dnevno časopisje je enkrat lani objavilo notico o tem, da so v Trbovljah v tovarni IBT odprli montažno linijo za oplemenitenje selenskih plošč. Nekateri Iskraši so ob tej novici pomislili, da gre za nelojalno konkurenco do Polprevodnikov. Prav zato smo zaprosili direktorja Iskrine tovarne v Trbovljah Živojina Abramoviča, da nam pove svoje mnenje o novi montažni liniji v IBT. Beseda je za tem nanesla tudi na samo polprevodniško konkurenco v Jugoslaviji.

Nova montažna linija v IBT izhaja iz prejšnjih dogovorov med Siemensom in Združenjem Rudis. Glavni namen otvoritve te linije v Trbovljah je bil v tem, da Trboveljčanom ne bi bilo treba pošiljati svojih strokovnjakov k Siemensu, pač pa je ta svetovni velikan na področju elektroindustrije rajši odprl obrat v Trbovljah. V tem oddelku oplemenjujejo uvožene selenske plošče; gre torej za čisto montažno delo. O tem obratu ne moremo reči, da proizvaja polprevodnike, ker ne izdeluje samih elementov, pač pa v njem le sestavljajo uvožene dele.

„Ne gre za nobeno konkurenco,“ je poudaril Živojin Abramovič, „oni pač uresničujejo Siemensov program in ne zahajajo v našega.“

Kaj pa drugi proizvajalci polprevodniške tehnologije?

„Poleg Iskre se s tem področjem ukvarjata še RIZ in EI Niš. Iskra, točnejše, trboveljski Polprevodniki imajo tesne stike z omenjenima tovarnoma, o teh stikih pa lahko rečemo, da so kar plodni.“

Trboveljska tovarna nima z RIZ nobenih problemov, saj smo z njimi že razdelili program dela — oni izdelujejo tranzistorje, mi pa diode. Kot je znano, smo se za to delitev odločili še takrat, ko sta bila RIZ in Iskra združena. Huje pa je z EI Niš, ker se njihov program pokriva s programom RIZ in tudi z našim. Da bi rešili to problematiko,“ je nadaljeval direktor TPT Abramovič, „smo postavili določena stališča. Eno od teh je v tem, da se v okviru svojih grupacij postavimo kot nosilci politike, oz. da vse dobave gredo prek nas. S tem bomo razbili nezaupanje in dvome. To je tudi zato, ker so naša izhodišča za mednarodno delitev dela v kooperacijah.“

Takšne kooperacije so na osnovi izmenjave blaga in programa kot jih imamo s Poljsko, mi pa moramo našim tovarnam zagotoviti kompletne sete, da bi se lahko vključili v mednarodno delitev dela. Mi to moramo narediti.

Z drugimi besedami, mi moramo našim tovarnam kot nosilci polprevodniške tehnike v novi branži elementov

ISKRA — Skupne službe ZP

Objavljamo naslednja prosta delovna mesta in vabimo zainteresirane delavce, da se prijavijo:

1. Administrator s poznavanjem administrativnega dela in znanjem strojepisja.
2. Stenodaktilograf z znanjem stenografije in strojepisja.
3. Debatni stenodaktilograf z znanjem stenografije in strojepisja in sposobnostjo samostojnega pisanja zapisnikov.
4. Obračunovalec štipendij s sposobnostjo samostojnega opravljanja del v zvezi z obračunavanjem štipendij ter s poznavanjem administrativnega dela.
5. Tajnica direktorja področja s poznavanjem tajniških poslov in administracije ter znanjem, ki je potrebno za (debatnega) stenodaktilografa.
6. Referent za rekreacijo z veseljem za organiziranje izletov, ekskurzij, smučarskih in plavalnih tečajev, tekmovalij in drugih rekreativnih dejavnosti (Trim). Za delovna mesta od 1. — 3. je zaželeno dveletna administrativna šola, za delovna mesta pod 4. — 6. pa srednja šola. Prosta delovna mesta so v skupnih službah ZP:
 - v sekretariatu skupščine ZP
 - v službah področij ZP
 - v splošnem sektorju skupnih služb
 - v Počitniški skupnosti Iskre
 - pri Glasilu Iskra.Vsi zainteresirani naj se osebno (ali po telefonu) zgledajo v sekretariatu ZP Iskra v Ljubljani, Trg revolucije 1, 16 m nadstropje (telefon 324-765 direktni, 2116 interni), kjer bodo dobili tudi vse druge dodatne informacije (OD, pogoji dela in podobno). Vsekakor pa se zainteresirani lahko tudi pisмено prijavijo, nakar jih bomo povabili na razgovor. Objava velja do zasedbe delovnih mest.

ISKRA — ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Novoletna srečanja

Novoletni prazniki, še bolj pa zadnji dnevi starega leta, so navadno za delovne tovarise, sorodnike in prijatelje čas, ko si izmenjajo darila, si stisnejo roke in še bolj kakor sicer začutijo, da so sopotniki, prijatelji in da so eden drugemu potrebni. V tem novoletnem vzdušju so v Elektromotorjih napravili zanimivo in lepo akcijo. Sindikalna organizacija je v sodelovanju s socialno službo v kadrovskem oddelku pripravila voščila in obdarila otroke zaposlenih delavcev, fante, ki so na odluženju vojaškega roka, bolnike in upokoјence.

Otroci so bili povabljeni v novoletno okrašeno dvorano, kjer so po naročilu tovarne šolski otroci izvedli prisrčen sprejem Dedka Mraza in kratek program. Zbrane otroke in njihove varuhe, (stariši so bili na delu, ker je bil delovni dan) je pozdravil zastopnik tovarne. Otrokom je zaželel vse dobro za novo leto, tetam, babicam in prijaznim sosedam pa se je zahvalil za skrb in trud pri varstvu otrok, ki so ga imele v preteklem letu. Nato pa je Dedek Mraz zbranim malčkom razdelil zajetne vrečke sladkih in praktičnih dobrot.

Vsi fantje pri vojakihi pa so dobili za novo leto številko domačega glasila s pozdravi in voščili sodelavcev ter praktično darilo 500 din. Pisma in zahvale vojakov pričajo, da so bili prijetno presenečeni.

Na Silvestrovo dopoldne pa sta socialni delavec in zastopnik sindikata prekrizirala skoraj pol Slovenije. Obiskala sta vse delavce, ki so bolni že več kakor tri mesece, jim voščila zdravia in sreče v novem letu ter vsakemu izročila darilo sindikata — 500 din. Srečanja po domovih in bolnišnicah so bila lepa.

Tega najbrž ni treba posebej praviti, saj so bolniki največkrat tako sami, zlasti ob prazničnih dneh.

Upokoјenci pa so nekaj pred novim letom skoraj napolnili jedilnico v tovarniški menzi. Topel stisk roke bivšim sodelavcem in veseli nasmehi so bili priča, kako lepo je, če delovna organizacija ne pozabi ljudi, ki so pustili svoje svoje sile in najlepši čas življenja v tovarni. V veselem razgovoru so si v spremstvu predsednika DS, predsednika sindikalne organizacije, sekretarja ZK, sekretarja ZB in socialnega delavca ogledali tovarno, posebno nove investicije zadnjega leta. Najlepše je bilo sredi tovarne, ko je skupina nenadoma izginila. Upokoјenci so se razkropili med sodelavce in na svoja nekdanja delovna mesta. Na koncu so se ponovno zbrali v jedilnici na zakuski, kjer so jim vodje družbenopolitičnih organizacij zaželeli sreče in zdravia v novem letu in jim razdelili koledarje in darila — vsakemu po 250 din. Ure so hitro minile in ob razhodu so se stale skupinice pred tovarno v živahnem razgovoru.

PREDLOG

Večina zahodnonemških politikov in ekonomistov meni, da bi bilo zaradi racionalnejšega poslovanja in zboljšana življenjskega standarda mnogo bolje, če bi vse praznike praznovali ob ponedeljkih. Pristasi te „reforme koledarja“ menijo, da bi bilo zaradi tega mnogo manj izostankov iz dela pa tudi proizvodni ciklus bi bil bolj kontinuiran. Celó več, s tem, če bi postal ponedeljek različni dan, bi marsikateri teden v letu delali le štiri dni, to pa bi gotovo bilo všeč vsem zaposlenim.

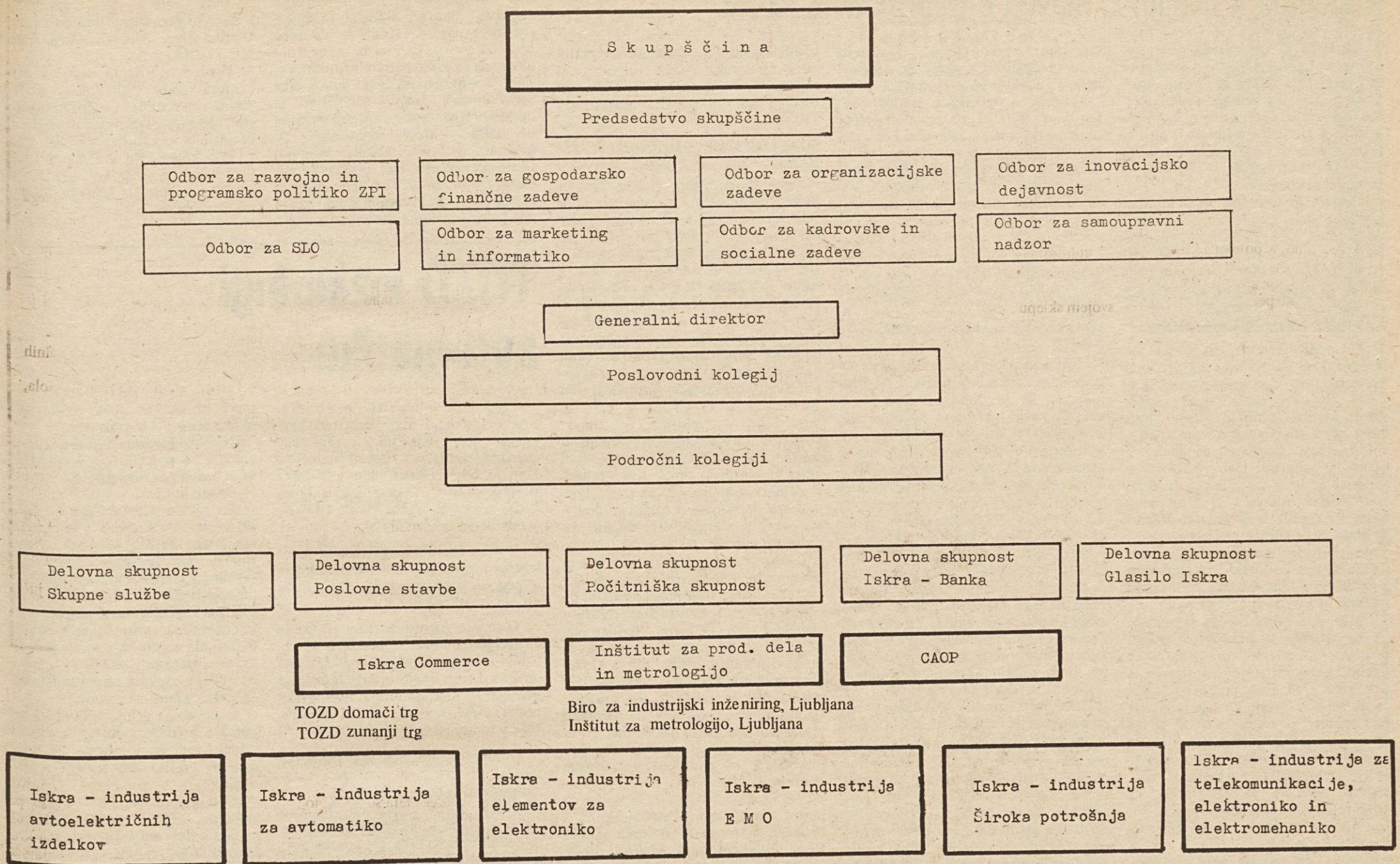

Takole prezimujeta počitniški prikolici vrhniške tovarne Antene. Poleti so imeli eno prikolico v Umagu, drugo pa na Malem Lošnju. V obeh je letovalo kar precej delavk in delavcev iz tega kolektiva ter članov njihovih družin. Pravijo, da so se imeli lepo, hkrati pa je bilo tudi poceni. Kuhali so si sami, plačati pa so morali le porabo elektrike, vodovoda, zemljišča, sanitarij, turistično takso in takso za parkiranje. Za vse to je kolektiv odšel za vso sezono 3.000 din, to vsoto pa so si pozneje „razdelili“. Za nakup počitniških prikolic so se pred kratkim odločili tudi v novomeški Iskri, poudarjajo pa, da je to le začasna, ali točnejše dodatne rešitve pri organiziranju delavskega turizma. Novomeški kolektiv je namreč z vso družbenopolitično odgovornostjo podprl graditev Iskrinega počitniškega centra v Pineti pri Novigradu.

MANIFESTACIJA GORENJSKIH KLUBOV ZDRAVLJENIH ALKOHOLIKOV

Kino „Center“ v Kranju bo v soboto, 25. januarja ob 9. uri prizorišče srečanja predstavnikov iz vseh gorenjskih KZA (klubov zdravljenih alkoholikov), družbenopolitičnih organizacij, zdravstvene službe, organizacij združenega dela itd.

Sklicatelj srečanja je Zveza klubov zdravljenih alkoholikov za Gorenjsko in sicer bo to prva redna skupščina te organizacije, ustanovljene novembra 1972 na Jesenicah. Pokrovitelja bosta Zdravstveni svet Gorenjske in Medobčinska konferenca SZDL za Gorenjsko. Na skupščini bodo vsi klubi: 5 iz Kranja, 2 iz Jesenic, 1 iz Domžal, 1 iz Kamnika, 1 iz Škofje Loke, 1 iz Žirov in 1 iz Radovljice, pregledali opravljeno delo. Spričo sprememjenih in izboljšanih pogojev dela, ki se kažejo v vse večji podpori in interesu zdravstva, družbenih služb in zlasti delovnih organizacij, bo tudi medklubska organizacija začrtala program za naslednji dve leti na ustrezno višjem nivoju. Temu namenu bodo služile tudi organizacijske izpolnitve, ki bodo spremljale premike v širši družbi: npr. utrjevanje delegatskega sistema, povezovanje z interesnimi skupnostmi, uskladitev pravilnika in delovanja z novim zakonom o društvih itd. Najvažnejši premik v pozitivno smer pa je že sedaj vključevanje v zdravstveno službo na Gorenjskem in prevzemanje ustreznih obveznosti v zdravstvenem varstvu občanov, ki so prizadeti z alkoholno boleznijo. Upamo lahko, da se v Zvezo in njene klube včlanjenim 400 zdravljenim alkoholikom odpirajo ob njihovi skupščini nove možnosti za rehabilitacijo in da bodo v bodoče lahko sprejeli med se še več novih članov, danes še bolnikov.

Tovarna malih zaganjalnikov, Nova Gorica, Tovarna velikih zaganjalnikov, Nova Gorica, Tovarna generatorjev in elektronike, Nova Gorica, Tovarna vžigalnih tuljav in druge opreme, Bovec, Tovarna žarnic, Ljubljana, AET – Tovarna avtoelektro in elektro izdelkov ter visoko kvalitetne keramike, Tolmin, Tovarna delovnih sredstev, Nova Gorica.

TOZD električni aparati in releji TELA, Ljubljana, TOZD Avtomatske in varilne naprave, Ljubljana, TOZD Industrijska oprema TIO, Lesce, TOZD Elektrospojna vezja ELA, Novo mesto, TOZD Napajalne naprave, Novo mesto, TOZD Orodjarna, Ljubljana. TOZD inženiringi, Ljubljana

Tovarna elektrolitov – ELEKTROLITI, Mokronog, Tovarna feritnih materialov – FERITI, Ljubljana, Tovarna keramičnih kondenzatorjev – KEKO, Žužemberk, Tovarna tehnične keramike – KERAMIKA, Ljubljana, Tovarna kondenzatorjev – KONDEZATOR, Semič, Tovarna alnko magnetov – MAGNETI, Ljubljana, Izdelovanje orodij in vzdrževanje – ORODJARNA, Ljubljana, Tovarna polprevodnikov – POLPREVODNIKI, Trbovlje, Izdelovanje specialnih elementov in materialov – SEM, Ljubljana, Tovarna uporov in potenciometrov – UPORI, Šentjernej, Tovarna baterij – ZMAJ, Ljubljana.

Tovarna frit, Celje, Tovarna posode, Celje, Tovarna kotlov, Celje, Tovarna radiatorjev, Celje, Tovarna odpreskov in avtokoles, Celje, Tovarna Tobi, Bistrica pri Mariboru, Tovarna kupalnih kada, Kruševac, Tovarna – orodjarna, Celje, Elektronski računski center, Celje.

Opomba: V okviru DO ISKRA – Industrija EMO obstaja tudi Tovarna kontejnerjev v izgradnji Celje.

Tovarna antenskih naprav, Vrhnika, Tovarna RA sprejemnikov, Sežana, Tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, Železniki, Tovarna gospodinjskih aparatov, Rateče 4, Tovarna avtomatike, Pržan, Tovarna za montažo elektromotorjev, Spodnja Idrija.

Tovarna avtomatskih telefonskih central – telekomunikacije, Kranj, Tovarna telefonskih elementov in aparatov, Kranj, Tovarna elektronskih naprav, Ljubljana, Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul, Obrat telefonskih enot, Blejska Dobrava – Jesenice, Inštitut za prenosno tehniko, Ljubljana, Elektrooptika, Ljubljana, Tovarna optičnih in steklopihaških naprav, Ljubljana, Montažno servisna organizacija, Ljubljana, Tovarna številcev, Kranj, Tovarna merilnih instrumentov, Otoče, Tovarna mehanizmov, Lipnica, Tovarna stikal, Kranj, Tovarna električnih ročnih orodij, Kranj, Obrat orodjarna, Kranj, Obrat merilne naprave, Kranj, Obrat skupne proizvodnje, Kranj, Obrat vzdrževanje, Kranj, Delavska restavracija, Kranj.

O podiplomskem študiju na Fakulteti za elektrotehniko

2. PRIKAZ

Redni podiplomski študij ali kakor smo ga imenovali v začetku študij na III. stopnji, je na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani stekel že leta 1961.

Uvedli smo ga med prvimi na naši Univerzi in tudi med prvimi v Jugoslaviji. Prvi študij je iz smeri Elektronska mikroskopija, že leta 1962 pa mu je sledil študij iz smeri Avtomatika. Ta se je ponavljal vsaki dve leti. Po letu 1965 so se tej smeri pridružile še smeri:

- Elektroenergetski sistemi
- Industrijski elektromotorski pogoni in
- Telekomunikacije.

Kot vidimo se je razrastle v štiri smeri, dve sta bili bolj šibkotočni, dve pa jakotočni.

V letu 1971 pa smo formalno ukinili smeri in prešli na enotni podiplomski študij. Tega smo pripravljali dobri dve leti. Ta študij teče še sedaj. Njegova glavna značilnost je, da poudarja in omogoča samostojno znanstveno-raziskovalno delo študentov. Poleg dveh obveznih predmetov in sicer Matematike in Teorije o sistemih so vsi drugi predmeti izbirni.

Predpisano je le skupno število ur. Študenta vodi in usmerja pri študiju in pri raziskovalnem delu mentor, ki si ga izbere študent sam. Raziskovalno delo se odvija v seminarskem delu. Ta način študija upošteva individualno usmerjenost in želje študenta do določene discipline. Izbirni predmeti, ki so na voljo, so takšne narave, da omogočajo različne usmeritve od klasične elektrotehnike preko avtomatike, kibernetike in računalništva v interdisciplinarni študij.

Izbirni predmeti namreč niso omejeni le na našo Fakulteto, temveč jih more izbrati študent po nasvetu mentorja tudi iz drugih fakultet.

Do sedaj se je vpisalo v prvi letnik vsakokratnega vpisa preko 600 slušateljev, od tega jih je nadaljevalo študij v drugem letniku okoli 500 slušateljev. Do sedaj je dokončalo študij 96 slušateljev, kar predstavlja okrog 30 % vpisanih.

Povprečna doba študija, ki je bila v začetku okrog 5 let, se je v zadnjem času zmanjšala na 3 leta. Na magistrskem študiju imamo sedaj poleg dveh obveznih predmetov

Matematika (2 predmeta)

Teorija o sistemih (3 predmeti) še 45 izbirnih predmetov in 19 seminarjev.

Te predmete predava in vodi 30 predavateljev s Fakultete za elektrotehniko (od teh jih je 5 rednih prof. 15 izrednih prof. in 8 docentov) in 10 zunanjih predavateljev (3 redni prof., 2 izredna prof. in 5 docentov).

Med vpisanimi študenti so slušatelji iz vseh jugoslovanskih republik (največ jih je iz Makedonije in iz Hrvatske) in še nad 20 slušateljev iz inozemstva.

Rekli smo, da je pri dveletnem podiplomskem študiju bila v začetku povprečna dolžina študija okrog 5 let in, da se je ta v zadnjem času skrajšala na okrog 3 leta.

Važen razlog za to je prav gotovo ta, da so bili prvi študentje podiplomskega študija vsi brez razlike istočasno tudi v službi. Njihov podiplomski študij jim je bil poleg rednega dela v službi le neke vrste hobi. Od teh študentov so končali študij v veliki večini le dotični študentje, ki so bili v službi po fakultetah in raziskovalnih inštitutih, predvsem na naši fakulteti in na Inštitutu Jožef Stefan. To je seveda razumljivo, saj so ti študentje imeli pri študiju določene olajšave, poleg tega pa so potrebovali in še potrebujejo magistrije in doktorate za napredovanje v službi.

V industriji so bile možnosti za študij manjše – industrija se je težko odpovedala dobrim delavcem – marsikje pa so bili takšni študentje celo nazazeleni.

V zadnjih nekaj letih se to spreminja. Vedno več je študentov, ki nadaljujejo podiplomski študij neposredno po diplomskem študiju, nekateri od njih dobivajo za študij štipendije, nekateri dobijo študijske dopuste in je njihova edina zaposlitev študij, posebno važni pa so takomenenovani stažisti. Ti so sicer v službenem razmerju, sredstva za njihovo plačo pa daje Sklad Borisa Kidriča oziroma Raziskovalna skupnost Slovenije, manjši znesek pa prispeva tudi zavod, kjer je stažist zaposlen. Glavna naloga stažistov je raziskovalno delo in podiplomski študij. Štipendisti in stažisti študirajo najbolj redno in hitro končujejo študij.

Takšne stažiste lahko nastavlja tudi industrija. Če dobi del stroškov za njihovo plačo povrnjen, jim more nuditi ugodnosti pri študiju.

Menim, da bi bilo zelo koristno, če bi imeli po naših ustanovah in v naši industriji čim več teh stažistov. Stažisti v industriji bi mogli delati na raziskovalnih nalogah, ki jih potrebuje industrija, v okviru podiplomskega študija v fakultetnih laboratorijih pod vodstvom svojih mentorjev – profesorjev.

To bi bila tudi neposredna vez med šolo in zaledjem, od katere bi imeli korist vsi. Nekaj takšnih primerov že imamo, vendar smo prepričani, da je ta možnost izkoriščena še zdaleč premalo.

Naj omenimo še to, da se večina teh študentov ne zadovolji z naslovom magistra, temveč nadaljuje študij do doktorata. To je seveda naravno in prav. Magistrski študij je naravna pot do doktorata. Če slušatelj konča magistrski študij, se lahko takoj prijavi za doktorski študij, ki sestoji le še iz uspešno opravljene doktorske disertacije in njene javne obrambe. Po uvedbi magistrskega študija je doseglo stopnjo doktorja elektrotehničnih znanosti že blizu 40 kandidatov.

Delo v seminarjih podiplomskega študija, delo na magistrskih nalogah tega študija in delo na doktoratih je vsekakor naravna in najlepša priložnost, da se povežeta šola in njeno zaledje – to je industrija in raziskovalni inštituti.

V tem okviru more šola reševati probleme, ki jih potrebuje industrija, industrija pa se more oplajati z raziskavami in z znanstvenim potencialom, ki je zbran na šoli. Brez dobre šole ne more biti perspektivne in dobre industrije in obrneno, brez dobrega industrijskega zaledja ne more biti dobre šole. Na tem področju je potrebno in nujno, da sodelujemo čim tesneje in čim bolje. Korist od tega bomo imeli vsi.

Menimo, da je potrebno čim prej uvesti tudi dopolnilno izobraževanje inženirjev v službi za osvežitev znanja in za njegovo dopolnjevanje z novjšimi izsledki. Za to se morata zavzeti obe strani: industrija in šola.

V ta namen bi bilo dobro ustanoviti skupni odbor, ki bi načrtoval sodelovanje in reševal problematiko dopolnilnega izobraževanja.

Prof. dr. Ludvik Gyergyek, dipl. ing.

Pripombe k članku I. Slavca o informativni službi

Oglašam se s pripombami k razmišljanjem Igorja Slavca o konceptu in organizaciji službe za informiranje, ki jih je objavil v zadnji številki Iskre, ker je v uvodu članka omenjeno moje gradivo v mnogočem smiselno menjal tako, da se v nekaterih bistvenih zadevah, zlasti pa v zaključkih in predlogih, razhajava.

Omejil se bom na tista ključna vprašanja sistemske narave, ki so tako pomembna, da zaslužijo nadaljnje razmišljanje in premišljeno oblikovanje stališč, saj gre za enega temeljnih kamnov našega samoupravnega sistema.

KAKŠNI STIKI Z JAVNOSTJO?

V mojih gradivih, na katera se sklicuje Igor Slavec, sem si prizadeval opozoriti na nevarnost poenostavljanja ali celo nekritičnega posnemanja kapitalističnih modelov, zlasti kar zadeva službo za stike z javnostjo. Informativna dejavnost, ne glede na njene posamične podvrste, je v zahodnem svetu izključno v funkciji podjetniških interesov in zato praviloma v konfliktu s širšo družbeno skupnostjo. Načrtno zasleduje ustvarjanje umišljene predstave o podjetju, manipulira z javnostjo in v razvitem kapitalizmu, predvsem skrbi za umetno ustvarjanje povpraševanja.

Zato sem poudaril, da pojmem službo za stike z javnostjo v našem družbenem sistemu predvsem kot službo za zagotavljanje javnosti našega delovanja pred širšo družbeno skupnostjo, se pravi posredovanje objektivnih dejstev, na osnovi katerih si bo družba lahko sama ustvarila objektivno sodbo o smotnosti in koristnosti našega delovanja (upravljanja z družbenimi sredstvi), ga odobravala ali kritizirala oziroma preusmerjala.

Zato ne moremo poenostavljeno govoriti, da je naloga službe za stike z javnostjo, da osvaja javno mnenje, vzbuja simpatije do podjetja, propagira dobro ime firme itd. To je lahko le posledica kvalitetnega gospodarjenja, solidnega samoupravljanja, usklajenosti naših interesov z interesi ožje in širše družbene skupnosti itd. Na službi za stike z javnostjo je, da družbo o vsem tem temeljito informira, vendar si ne sme dovoliti, da prikriva slabosti in napake, da z manipuliranjem popravi bilanco naših dosežkov.

Nasprotno, naloga službe je, da zagotavlja povraten vpliv, da soustvarja in prispeva po potrebi h korekciji našega poslovanja, kadar ugotovi konfliktno situacijo, oziroma preprečuje, da ne bi do takšne situacije prišlo. Takšno soustvarjalno vlogo pa bo imela le tedaj, če bo svoj posel obvladala in če je vodja te službe enakopraven član telesa, ki vodi poslovanje.

ZAKAJ ENOTNA SLUŽBA?

Drugo vprašanje, ki ga ne gre prezreti pri snovanju sistema informiranja in še posebej pri opredeljevanju vloge službe za stike z javnostjo, je dolžnost, ki jo nalagata ustava in zakon vsem pravnim osebam (organizacijam združenega dela, družbenopolitičnim organizacijam in njihovim organom itd.) ter vsem nosilcem funkcij in pooblastil, da redno obveščajo o svojem delu (zagotavljajo javnost svojega dela).

To pomeni, da morajo v našem združenem podjetju vsi samoupravni, poslovodni in strokovni organi, vse družbenopolitične organizacije, skratka vsa vodstva, organi, službe, vsi funkcionarji redno poročati o svojem delu (zagotavljati javnost svojega dela) skozi vse faze. Še več, zakon jim nalaga, da določijo osebo, ki bo tudi po zakonu osebno odgovorna za neizvrševanje te dolžnosti, kajti kolektivna odgovornost je ponavadi kolektivna neodgovornost. Potemtakem je informiranje sestavni del sleherne dejavnosti.

Iz tega sem izvedel zaključek, da po moji sodbi ni možno izločiti in prenesti informativno dejavnost na eno osebo ali eno specializirano službo. Razlogov za to je mnogo in bom ponovil le nekatere. Prvič, odgovornosti ni možno prenašati. Odgovornost za resničnost informacije lahko nosi le dotična oseba ali služba, ki je za dotično dejavnost strokovno ali politično usposobljena in zadolžena. Potemtakem je tudi sleherna služba za informiranje lahko odgovorna samo za strokovnost posredovanja informacij, ne more pa se spremeniti v

vir informacije. Drugič, v našem samoupravnem sistemu je slehernemu delavniku dodeljena natančna vloga (politična, upravljaljska, poslovodna, strokovna itd.), ki jo s sistemom informiranja ne smemo zabrisati, ker sicer ni možno nadzirati in ocenjevati dela slehernega od omenjenih delavnikov. Tretjič, tudi obseg vseh dejavnosti v ZP (količina informacij) je tolikšen, da ga brez škode ni mogoče koncentrirati v eni informativni službi. Specifičnosti zunanjega in notranjega informiranja pa ne bi ponavljali, ker so v omenjenem članku zadovoljivo opisane.

DVOMLJIVE NALOGE IN PRISTOJNOSTI

Kar zadeva konkreten predlog organizacije in nalog službe za informiranje, ki je objavljen na koncu članka, pa imam naslednje pripombe in dvome.

Najprej bi rad opozoril, da mora obseg nalog te službe ostati v okvirih, dogovorjenih s samoupravnim sporazumom o združevanju v ZP, se pravi, da na ravni ZP zagotavljamo samo informiranje o zadevah skupnega pomena. To pomeni, da ima sleherna TOZD in DO ter njuni organi in organizacije precejšen obseg povsem samostojnega informativnega delovanja in da lahko na ravni ZP zagotavljamo samo usklajevanje zaradi celovitosti informiranja. Usklajevanje pa je po moji sodbi v pristojnosti samoupravnih, družbenopolitičnih in poslovodnih organov (kolegijev), ne pa naloga strokovne službe.

Zato ni mogoče govoriti o tem, da mimo te službe ne sme iti nobena proslava, obisk, prireditve, tiskovna konferenca, objava, izjava itd. Načelno si moramo biti na jasnem, da služba za informiranje ni edina odgovorna za informiranje, niti edina kvalificirana. Takšno pavšalno določilo bi v skrajni konsekvenci pomenilo, da morajo predsednik skupščine, generalni direktor, predsednik ZK, sindikatov itd. dobiti predhodno soglasje službe za informiranje, če naj kaj izjavijo.

Tukaj moram ponovno poudariti, da zakon ne zavezuje pravnih oseb, da morajo imenovati osebe, zadolžene za zagotavljanje javnosti dela, zato, da bi se informiranje osredotočilo v eni osebi (ali službi). To bi imelo nasproten učinek: vodilo bi k zoževanju virov informacij, k otežkočanju obveščanja. Imenovanje odgovorne osebe ima namen individualizirati zakonsko odgovornost za zagotavljanje javnosti delovanja, da bi javnost (novinar in drugi) vedno vedela, kdo je v vsakem primeru dolžan posredovati informacijo, ne glede na ostala interna pooblastila (delitev pristojnosti). Ni pa to edina oseba, ki je pooblaščen obveščati javnost. Vsak

vodilni delavec, funkcionar samoupravnih ali družbenopolitičnih organov itd. je ne le pooblaščen, temveč tudi dolžan informirati o delu s svojega področja.

SODELOVANJE Z DRUGIMI SLUŽBAMI

Igor Slavec ostaja tudi nedorečen in zato neprecizen, ko govori o nalogah službe za informiranje glede kulturnih in športnih prireditev, hišnega stila, imagea, kvalitete in zanesljivosti v poslovnih odnosih itd., da se je težko opredeliti. Ne gre le za ogromen obseg dejavnosti, ki ga naj opravlja 6 oseb (2 VS, 2 SS) po njegovem predlogu, temveč tudi za poseganje na področja drugih služb (zlasti servisnih služb marketing), pa tudi družbenopolitičnih organizacij (sindikati). Tu gre morda za to, da mora služba za informiranje sodelovati v pripravi koncepta, če katerakoli od omenjenih manifestacij ali dejavnosti vsebuje tudi element informiranja. Kar zadeva vizualne komunikacije, pa je strokovna baza nedvomno v službi za design oziroma v fotografski službi, pa morda še kje.

Sodim, da je Igor Slavec s tem upravičeno načel vprašanje usklajenosti delovanja vseh služb, ki naj bi po enotnem konceptu realizirale celotno vizualno podobo Iskre. Vendar menim, da je to možno zagotoviti le preko koordinacijskega telesa (kolegija) vodilnih delavcev vseh specializiranih Iskrinih služb in zunanjih vrhunskih strokovnjakov, ne pa preko predlagane informativne službe. To so vprašanja, ki jih bo treba še temeljito prereseti in izoblikovati ustrezne predloge.

Na koncu naj omenim še svoje presenečenje, da v predlogu niti z besedico ni omenjeno naše glasilo Iskra, kateremu smo namenili vlogo poglavitnega sredstva informiranja o skupnih zadevah, s skupščinskimi aktom o ustanovitvi pa poverili redakciji tudi izdajanje drugih občasnih informativnih publikacij ZP. Mar ne bi morali z njim celo začeti in nato ugotoviti, kaj nam v sistemu internega informiranja še primanjkuje.

Boštjan Barborič

PRIPIS

Na pripombe, ki jih je napisal Boštjan Barborič, v. d. direktorja področja za stike z javnostjo združenega podjetja, nimam prigovorov in jih v celoti sprejemam, saj menim, da v mnogočem pojasnjujejo in dopolnjujejo moje mišljenje o pomenu, mestu, organizaciji in statusu službe za informiranje v delovni organizaciji. Zainteresiranim bralcem želim le pojasniti, da je bil razlog za moje razmišljanje in objava teh misli dej-

stvo, da smo se s 31. 12. 74 reorganizirali v 6 branžnih delovnih organizacij (industrij) od katerih večina nima organizirane službe, ki bi se načrtno ukvarjala s problematiko informiranja. Zato je v mojem predlogu morda taka „svaštarnica“ raznih zadolžitvev in opravil, od skrbi in propagiranja ugleda lastne delovne organizacije, do informiranja lastnih kolektivov preko Iskrinega Glasila in preko javnih časopisov, radia in TV tudi informiranje naše družbenopolitične skupnosti. Propagandna dejavnost tu sem

ne spada, zato jo tudi nisem omenil. V tem razmišljanju nisem dotaknil Glasila Iskra, o katerem nameravam pisati kdaj kasneje.

Uredništvo Glasila vsekakor veseli kritični odziv naših bralcev na naša pisanja in stališča, jih kritično presojuje, do njih zavzemajo svoja stališča in imajo svoja različna mnenja.

Pričakujemo in želimo še drugih prispevkov in pripomb, ker vse naj služi k razjasnitvi in rešitvi naših skupnih problemov.

Igor Slavec

TOZD inženiringi avtomatike

Pred dnevi je bil v Iskrini poslovni hiši v Ljubljani zbor delovnih ljudi enega dela temeljne organizacije branžne prodaje v Iskra-Commerce. Sejo je odprl namestnik predsednika delavskega sveta te organizacije Janez Gale, predlagal organe zbora, delovno predsedstvo in dnevni red.

V 1. točki dnevnega reda so udeleženci razpravljali in sprejeli elaborat o pogojih za formiranje TOZD inženiringi avtomatike.

O tem je govoril direktor Direkcije II Drago Podlogar. Obrazložil je celotno reorganizacijo v Iskri ter spregovoril o formiranju branže Industrija avtomatike in konkretno o ustanovitvi nove TOZD inženiringov, ki se vključuje v to industrijo avtomatike.

Direktor Podlogar se je podrobneje zadržal pri celotnem postopku ustanavljanja te TOZD. Dejal je, da se je ta postopek začel praktično že leta 1971, ko se je IC reorganiziral in se je ta delovna enota pripojila kot sestavni del temeljne organizacije branžne prodaje. Že takrat so v tem kolektivu izrazili željo, da bi se formirali kot TOZD, vendar so od tega začasnno odstopili, saj so vedeli za predvideno reorganizacijo v celotni Iskri, zdaj pa

jim je končno le uspelo postati samostojna temeljna organizacija.

Na zboru delovnih ljudi so proučili elaborat o pogojih formiranja TOZD in ugotovili, da obstajajo vse možnosti za takšen korak.

Po obravnavi elaborata so sprejeli sklep, da to delovno mesto organizirajo kot TOZD. V zvezi s tem so sprejeli vse potrebne sklepe glede formiranja samostojne temeljne organizacije, katere uradni naslov je zdaj ISKRA- TOZD inženiringi avtomatike, s sedežem v Ljubljani, Kotnikova 6, n. sol. o. Na seji so sprejeli tudi začasen statutarni sklep, ki ureja vsa določila v zvezi s poslovanjem nove TOZD do sprejema statuta.

Člani zbora delovnih ljudi so na to potrdili predlog kandidatne liste izvršnega odbora sindikata za samoupravne organe nove temeljne organizacije.

Seja se je nadaljevala z razpravo o vključitvi TOZD inženiringi avtomatike v delovno organizacijo Iskra-Industrija avtomatike. Zbor je sklenil, da se ta TOZD pridruži k omenjeni branži ter, da sprejme samoupravni sporazum industrije avtomatike.

Zbor delovnih ljudi je vodil delovni predsednik Matevž Kumer.

lad

Prireditve dedka Mraza za blizu 880 otrok zaposlenih v tovarni električnih aparatov v Ljubljani so letos po zaslugi sindikalne in mladinske organizacije lepo uspele. Pripravili so jih za otroke zaposlenih v obratu v Dobropolju, kar štiri pti so bile spričo tolikšnega števila otrok v lepo urejeni tovarniški menzi na Savski cesti. Prvič pa je dedek Mraz razveselil tudi otroke v Makolah, kjer je nastal nov obrat tovarne. Na prireditvah dedka Mraza v Dobropolju in Ljubljani so najmlajše razveselili z nekaj barvnimi risankami, vsakemu pa je dedek Mraz prinesel tudi bogat paket.

Tudi v horjulski tovarni so za otroke zaposlenih organizirali prihod dedka Mraza. Lepo okrašena tovarniška menza je na dveh prireditvah komaj sprejela vse najmlajše s spremstvom. Učenci horjulske osnovne šole so svojemu mlademu občinstvu zaigrali lutkovno igrko, zaplesale so drobne snežinke in dedek Mraz jih je s svojim spremstvom obiskal ter obdaril s paketi. Sodeč po veselih licih so ta svoj novoletni praznik najmlajši v Horjulu prijetno preživeli.

O delu glasila »Iskra«

Tednik – Glasilo Iskra izhaja že 13. leto in je v tem času odigralo pomembno vlogo v informiranju delavcev združene Iskre kot tudi vloga kronista pomembnih dogodkov v Iskri.

Glasilo je 1. 1974 izhajalo v 23.000 izvodih in so ga poleg redno zaposlenih delavcev prejeli tudi upokojenci, delavci na odsluženju vojnega roka, učenci ŠC Iskra ter študenti. Urejal ga je uredniški odbor v naslednji sestavi: Igor Slavec – glavni urednik, Janez Šilc – odgovorni urednik, Janez Koser – Aparati – član, Jaka Vehovec – Elektromehanika – član, Metka Kosovel – IEZE – član, Vera Levovnik – IRI – član, Franček Mirtič – IC – član, Emil Jejič – EMO – član, Beno Dežman (do 30. 6. 1974) – vodja redakcije, Janko Colnar (od 1. 7. 1974 – vodja redakcije, tehnični urednik in novinar, Viktorija Budkovič el Rayyes – novinar, Vlado Drobež – novinar.

Politika uredniškega odbora v letu 1974 je bila v izvrševanju določil temeljne zasnove časopisa ter v nadaljevanju sprejetega programa dela in usmeritve: „časopis ni samo informator, temveč mora postati aktivni činitelj pri formiranju določenih stališč ter mobilizator za izvedbo sklepov samoupravnih organov in z njimi v zvezi sproženih akcij, ki jih previloma vodijo in usmerjajo DPO.“

Uredniški odbor je želel v časopisu doseči tekoče pojavljanje vseh naših delovnih organizacij in tudi temeljnih organizacij združenega dela in ZP kot celote, zato je del svojih naporov usmeril v organiziranje dopisniške mreže; priznati moramo, da v vseh organizacijah nismo imeli srečne roke. Pregled objavljenih člankov po delovnih organizacijah je izredno objektivno pokazatelj: katere delovne organizacije skrbijo za redno obveščanje Iskrine skupnosti TOZD o svojem delu in poslovanju, in katere za to nimajo nobenega posluha, oz. v kateri delovni organizaciji odgovorni delavci še zelo pomanjkljivo skrbijo za obveščanje (in istočasno izpolnjevanje z ustavo določenih obveznosti).

Kar zadeva informiranje vseh članov vseh OZD v ZP Iskra, smatramo za potrebno poudariti, da glasilo Iskra ne more in tudi ne sme biti edini vir informacij za delovne ljudi Iskre, vendar pa je lahko zelo pomemben posrednik teh informacij, ter aktivni soustvarjalec javnega mnenja in mobi-

lizator za izvedbo določenih pomembnih dogovorjenih skupnih akcij. Glasilo Iskra je lahko (in to skuša tudi biti) močna vez med vsemi delovnimi kolektivi združene Iskre. Da pa bi to tudi v resnici lahko v zaželeni meri postalo, pa morajo odgovorni tovariši poslovnih in samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij ZP in ostalih OZD vsekakor spremeniti svoj pasivni odnos v aktivnega in z nami sodelovati tudi tako, da nam sami dajejo pobude in ideje, ne pa da čisto tudi več tednov moledujemo za „izjave“. In drugo: menimo, da je treba spoštovati določilo samoupravnega sporazuma ZP, ki zahteva, da vse TOZD omogočijo vsem delavcem v rednem delovnem razmerju, vsem

Gospodarstvo, ekonomika poslovanja, plani in izvrševanje planov 27 %

Komercialna dejavnost na domačem in inozemskem trgu, finančna problematika 11 % 55 %

Organizacijski problemi (reorganizacije) akcijski programi, AOP 12 %

Samoupravljanje in problematika (zasedanja, razprave, sklepi in stališča samoupr. organov ZP in OZD) 15 % 16 %

Družbenopolitične organizacije ZP in OZD 9 % 12 %

Kadrovsko socialna politika, rekreacija, letovanja, problematika Počitniške skupnosti (izgradnja rekreacijskega centra) 7 %

Šport in telesna kultura 10 % 11 %

Kultura in kulturna snovanja 2 % 2 %

Oglasi, zahvale 3 % 4 %

Splošna problematika, počastitev praznikov, kongresi, zasedanja, obletnice, ostalo 4 %

NOVI UREDNIŠKI ODBOR GLASILA ISKRA

V skladu s pravilnikom o organizaciji in poslovanju glasila ISKRE ter že sprejetim predlogom o imenovanju uredniškega odbora na 1. zasedanju časopisnega sveta glasila ISKRE, je sindikalni odbor predlagal imenovanje novega uredniškega odbora, ki ga je skupščina sprejela in imenovala v naslednji sestavi:

– glavni urednik
– odgovorni urednik
– člani:

Janez Šilc
Franček Mirtič
Colnar Janko
Drobež Lado
Butkovič Viktorija
Kristan Janez
Keber Jože
Mayer Marjan
Brezigar Bogdan
Rakušček Marko
Kotar Frenk
Noč Remigij
Levovnik Vera

sindikalna konferenca ZP
sindikalna konferenca ZP
novinar glasila
novinar glasila
novinar glasila
TELEKOMUNIKACIJE
EMO
ELEMENTI
AVTOMATIKA
AVTOELEKTRIKA
ŠIROKA POTROŠNJA
ISKRA COMMERCE
IRI

Mohor Bogdan, dipl. iur.
Slavec Igor, ing. org.

PORTRETI ISKRAŠEV

Franc Moljk

Franc Moljk je doma iz Črnomlja in že 11 let zvest član delovnega kolektiva naše tovarne kondenzatorjev Semič. „Na vesti“ ima toliko aktivnosti in prizadevnosti, da smo ga bili prisiljeni uvrstiti v našo rubriko „Portreti Iskrašev“. Naj torej steče beseda o Francu Moljku.

Njegova družbenopolitična dejavnost v tovarni je nedvomno zelo bogata. Zastavic. V letih, kar ga navdušujeta ti dve zbiralski strasti, je zbral že nad sindikalni organizaciji tovarne, zdaj pa je namestnik predsednika sindikalne konference, ker imajo v tovarni štiri osnovne organizacije sindikata in zato tudi svojo konferenco. Leto dni je bil tudi sekretar tovarniške organizacije ZK, prav tako aktiven sindikalni in partijski delavec pa je bil tudi vseh 20 prejšnjih službenih let, preden se je zaposlil v Iskri.

Ne samo, da je vesten in prizadeven na svojem delovnem mestu in kot rečeno na družbenopolitičnem področju, odkar je v tovarni v Semiču, se je tu razvil in že lepo uspeva tudi športno delovanje. Športniki tovarne v Semiču sodelujejo na delavskih športnih igrah in prireditvah Iskre in pri tem dosegajo lepe rezultate in priznanja, tako za množično udeležbo, kot tudi za solidne športne dosežke. In najvidnejši „apostol“ športne dejavnosti v tovarni je prav Franc Moljk, nekdanji aktivni športnik. Ne bo odveč, če se ob tej priložnosti spomnimo tudi Moljkove športne aktivnosti. Tekmoval je kot atlet v teku na 400 m, na 400 m z ovirami, skakal v višino in troskok. Na državnih prvenstvih je dvakrat zasedel drugo mesto v teku na 300 in 400 m. Tekmoval je za ljubljanski društvi Železničar in pozneje za Olimpijo, po preselitvi v Črnomelj pa se je lotil rokomet. Aktivno tekmoval v rokometu je

pred časom zamenjal za trenersko delo, pri čemer je njegov največji uspeh v tem, da sta pionirska in ekipa članic iz Črnomlja postali prvakinji republike v letih 1964 in 1965. Njegov nadaljnji uspeh je tudi v tem, da je za športno delo v tovarni ogrel lepo število delavk.

O Francu Moljku pa s tem le še nismo povedali vsega. Izredno aktiven je tudi na področju družbenopolitičnega delovanja na terenu. Član je družbenopolitičnega zbora skupščine občine Črnomelj, razen tega pa še član delegacije in predsedstva sindikalne konference ZP Iskra.

Seveda tudi ni brez „konjičkov“. Že štiri leta predseduje ribiški družini v Črnomlju, eni izmed najboljših v Sloveniji, ki si je priborila odlikovanje Ribiške zveze Slovenije in priznanje OF Črnomelj. In kot športni ribič je 1. 1973 dosegel doslej največjo trofejo – 12 kilogramskega krapa je potegnil iz Lahinje.

Je pa Franc Moljk hkrati tudi vnet zbiralec značk in turističnih zastavic. V letih, kar ga navdušujeta ti dve zbiralski strasti, je zbral že nad tisoč raznih, med njimi tudi zelo redkih značk ter nad 120 turističnih zastavic. Tudi tema dvema aktivnostima se predaja z vso resnostjo tako, da se nehoti vpraša, kako ob delu v tovarni zmore še vse to, kar smo o njem in njegovi aktivnosti zabeležili.

Da, tak je, trden in neutrudljiv ta naš Franc Moljk, povrhu pa še dober tovariš in prijatelj, ki ga moraš imeti rad.

– J. C. –

Naš razgovor

Obiskali smo našo številčno najmočnejšo temeljno organizacijo – Tovarno telefonskih elementov in aparatov, ter se pogovarjali z vodjem kolektiva Jožetom Teranom. Obravnavali smo vrsto vprašanj. Tista, ki se tičejo kakovosti izdelkov tega kolektiva, smo strnili v priujoče intervju.

Vaš kolektiv proizvaja izdelke, ki jih uvrščamo v polprofesionalno tehniko. Kaj to pomeni za vas s stališča zahtev po kakovosti?

„Predvsem nobene olajšave, kot bi se morda dalo razložiti s tistim „pol“. ZJPTT (Jugoslovanska poštna zveza) nam predpisuje v okviru svojih tehničnih zahtev zelo natančno vse lastnosti telefonskih aparatov, ki jih seveda moramo upoštevati. Istočasno mora telefonski aparat zadovoljiti tudi neposrednega uporabnika – našega kupca, ki razen dobre slišnosti aparata zahteva tudi estetsko obliko, saj aparat predstavlja tudi del stanovanjske opreme.

Pri elementih, ki jih ne prodajamo za domačo uporabo, in ki so namenjeni za vgradnjo v različne naprave, pa ni prav nič tistega „pol“, ampak so to že profesionalni elementi, ki morajo odgovarjati najrazličnejšim zahtevam porabnikov. To so releji, tipke, stikalniki ipd., kjer pa nepretrgoma iščemo poti za izboljšanje kvalitete, za povečanje trajnosti in zanesljivosti.“

Preseliva se v proizvodnjo! Imate visoke planske zadolžitve. Zmorete jih s tudi „neobičajnimi“ načini dela. Kako se taki pristopi odražajo na kakovosti?

„Kakovost mora biti vedno tolikšna, da zadovolji vsaj spodnjim predpisanim mejam. Če temu ni tako, mora tehnična kontrola izdelek izločiti. Zagotavljam vam, da v naši

TOZD na kakovost izdelkov, ki jih odpremo iz tovarne, zelo pazimo. Za zagotovitev kakovosti končnih izdelkov pa je potrebno, da so že posamezni sestavni deli, kupljeni deli in uporabljeni materiali odgovarjajoče kakovosti. V kolikor tega ni, potem se nam seveda zaradi večjega izmeta ali zaradi dodatnih operacij podraži proizvodnja.

Naj omenim, da smo letos izvozili preko 900.000 kosov ploščatih relejev predvsem v Nemčijo in Italijo in da je bilo reklamiranih le 6.000 kosov relejev. Pri tem pa je dejansko samo 300 kosov relejev imelo napake, ki so vplivale na poslabšanje funkcije releja.“

Vi osebno in vaši sodelavci ste zelo aktivni pri iskanju ustreznih pristopov do problemov kakovosti. Podali ste več predlogov. Naktere ste že uresničili, drugi pa so v obravnavi. Kaj nam lahko poveš o v zvezi s tem?

„Zakaj smo aktivni v tej smeri? Zavedamo se, da je bistveno, da so naši izdelki kvalitetni, ker „dober glas“ ugodno vpliva na povečanje prodaje. Zato skušamo v sami tovarni in v sodelovanju z drugimi službami v Elektromehaniki in v prodajnih organizacijah vzpostaviti tak sistem, ki nam bo omogočal, da bomo boljše informirani o pomanjkljivosti naših izdelkov v uporabi in, da bomo lahko takoj učinkovito ukrepali, da pomanjkljivosti odstranimo. Za izpolnjevanje vseh teh nalog je potrebno našo organizacijo, predvsem pa službo kakovosti usposobiti, da bo imela svoj informacijski krog in bo sposobna odgovorno odločati na osnovi realnih podatkov.

V teh prizadevanjih pričakujemo pomoč služb v podjetju, predvsem službe kakovosti v koordinacijskih

področjih. Pomoč ostalih služb si predstavljamo tako, da nam v svojih laboratorijih tako v okviru Elektromehanike kakor v okviru Združenega podjetja pomagajo z uslugami pri meritvah, tipskih preskusih ipd. Pomoč nam je potrebna predvsem tam, kjer sami nimamo zadostnih laboratorijskih kapacitet.“

Kako pa vi gledate na problematiko kakovosti v našem medtozdnem poslovanju?

„V Elektromehaniki obstaja sistem kontrole kakovosti. Ta naj zagotovi odgovarjajočo kvaliteto delov, ki jih posamezne tovarne dobavljajo drugim tovarnam. Kot porabniki delov, ki jih dobavljajo druge tovarne in kot proizvajalci delov za druge tovarne, mi to kvaliteto zelo dobro poznamo. Tako v drugih tovarnah kot tudi pri nas se borimo ravno na tem področju z največjimi težavami, ker kvaliteta delov ni odvisna samo od napora delavcev v proizvodnji, ampak tudi od različnih drugih pogojev kot so to material, orodja ipd. Če se omejim samo na naše dobave delov tovarni ATC lahko ugotovimo, da so deli, ki jih dobavljamo, včasih izdelani tudi proti zahtevi v dokumentaciji. To je predvsem posledica dejstva, da je proizvodnja telefonskih central pred leti potekala v manjših serijah sestavnih delov in so bila orodja temu primerno prirejena, da pa današnja proizvodnja v velikih količinah zahteva drugačne izvedbe orodij in ravno to že intenzivno urejajo. Pri tem pa je potrebno vedeti, da je nekdanja proizvodnja telefonije razdeljena sedaj na dve tovarni in je način pristopa do reševanja problemov kakovosti spremenjen. Prej so se posamezna razhajanja reševala v okviru iste enote, danes pa je to razdeljeno med dve samostojni tovarni.“

BOŽO

Obvestilo študentom

Opozarjamo študente na poklicnih in srednjih šolah, da morajo po zaključku prvega šolskega polletja dostaviti polletno spričevalo Referatu za študentske, najkasneje do 10. februarja 1975. V nasprotnem primeru bomo ustavili izplačevanje študentskega.

ISKRA

Številka 2 – 25. januar 1975

Strelci še vedno med najboljšimi v občini

Nova sezona strelskih tekmovalj se je v Kranju pričela že prejšnji mesec. Takrat so bila na spodu prva občinska in republiška prvenstva, hkrati pa so posamezne družine in občinska strelska zveza pripravile tekmovalja v počastitev dneva republike in JLA. Na vseh teh tekmovaljih so sodelovali tudi strelci, ki so zaposleni v Elektromehaniki ali pa so celo člani tovarniške strelske družine. Dosegli so več izrednih rezultatov in se uvrstili med najboljše strelce v občini.

Zanimivo je, da sta v zadnjem času zmagovali največkrat ekipi strelskih družin „Iskra“ in „Stane Kovačič“. V teh dveh ekipah so najboljši prav tisti člani, ki so zaposleni v Elektromehaniki. Tako moramo v ekipi „Iskre“ omeniti odličnega Rozmana, medtem ko sta v vrsti SD „Stane Kovačič“ najboljša Naglič in Lombar. Kako izenačeni so omenjeni strelci in kako tesne so zmage ene, ali druge vrste, pa kažejo naslednji rezultati:

Standardna zračna puška – občinsko prvenstvo: 1. SD „Stane Kovačič“ 1395 krogov, 2. SD „Iskra“ 1371 krogov, itd.

posamežno: 1. Lombar – S.K. 366 krogov, 2. Rozman – Iskra 365 krogov, 5. Naglič – S.K. 346 krogov, 6. Frelj – Iskra 346 krogov, itd.

kontrolno tekmovalje najboljših slovenskih strelcev v Kranju 1. Markun (Krim – Lj. 374 krogov, 6. Lombar. 359, 8. Rozman 357, 10. Naglič 351 krogov, itd.

posamežno: 1. Gaber (Olimpija Lj.) 384 krogov, 8. Frelj – Iskra 359, itd.

Tekmovalje za dan JA – organizira ga

SD „SAVA“ 1. SD „Stane Kovačič“ 700 – ekipa je osvojila prehodni pokal, 2. SD „Iskra“ 698, itd.

posamežno: 1. Naglič – S.K. 183, 2. Rozman – Iskra 181, 3. Frelj – Iskra 177, 4. Lombar – S.K. 176, 5. Colja – T. Nadižar 174 krogov

Tekmovalje za dan JA – organizira ga SD „Franc Mrak-Predoslje“ 1. SD „Iskra“ 873 – ekipa je osvojila pokal v trajno last, 2. SD „Stane Kovačič“ 870, itd.

posamežno: 1. Naglič S.K. 182 krogov, 2. Lombar S.K. 178, 3. Malovrh Iskra 178, 8. Ciglič – Iskra 174, Frelj – Iskra 174, Černe – Iskra 174, Rozman – Iskra 173

Sindikarno prvenstvo med kranjskimi delovnimi organizacijami Zmagala je ekipa Elektromehanike v sestavi: Naglič, Lombar, Rozman in Malovrh. – M. B. –

KEGLJAČI ISKRE ELEKTROMECHANIKE DVAKRAT PRVI

V mesecu januarju se je na kegljišču Triglava v Kranju odvijalo zanimivo finalno tekmovalje v borbenih igrah ter 6 x 100 lučajev. Med 33 ekipami so se v finale plasirale 4 ekipe za 6 x 100 lučajev ter 8 ekip v borbenih igrah. V borbenih igrah smo metali 4 sete in rezultati so bili naslednji: 1. Iskra 334, 2. Sava 310, 3. Exoterm 285, 4. Planika 282, 5. Živila 266, 6. Merkur 255, 7. Enotnost 252, 8. Cestno podjetje 249.

V tekmovalju 6 x 100 lučajev pa se je odvijala ogorčena borba med ekipama Planike in Iskre. Pred zadnjim nastopajočim igralcem je ekipa Planike vodila za 26 kegljev. Na stezo sta stopila igralca kranjskega Triglava,

Iskrina strelska ekipa: Naglič, Frelj, Lombar in Malovrh na enem izmed lanskih republiških tekmovalj, na katerem so tekmovali za ekipo Kranja.

za Iskro Lojze Kordež ter za Planiko Milan Čater. V tem dvoboju se je izkazal Iskraš Lojze Kordež, ki je podrl 518 kegljev, premagal Milana Čatra in tako je Iskra osvojila prvo mesto. Rezultati 6 x 100 lučajev: 1. Iskra 2818 (Sajovec 463, Grmič 479, Rajgelj 437, Lombar 422, Bregar 499, Kordež 518) 2. Planika 2812, 3. Tekstilindus 2750, 4. Merkur 2588.

Iskra je tako v letu 1974 osvojila oba prehodna pokala.

–P. M. –

SINDIKALNO ŠAHOVSKO PRVENSTVO LJUBLJANE

V Ljubljani se je 23. januarja ob 18. spet začelo že tradicionalno vsakoletno sindikalno moštveno šahovsko prvenstvo, na katerem dovolj uspešno nastopajo tudi šahisti Iskre iz ljubljanskih delovnih organizacij ZP. Glede na vedno večjo aktivnost Iskrinih šahistov je to pot tudi udeležba naših šahistov množična. Kar v štirih ligah se bodo borile Iskrine ekipe in upajmo – ne brez uspeha.

V ekipi Iskra I bodo nastopali: Polde Galle, Pavle Sešek, Milovan Rulič, Živorad Andreič, Janez Kumše, Vito Šoukal, Milan Slokan, Erno Petrič, Bogdan Brezigar, Stane Zemljarič, kapetan ekipe Bogdan Brezigar.

Ekipa Iskra II sestavljajo: Dane Černe, Anton Jerina, Jože Špende, Marjan Mrak, Jurica Zadravec, Stane Furlan, Janez Oblak in Ivan Iveta, njihov kapetan ekipe pa je Dane Černe.

Tretjo Iskrino ekipo sestavljajo: Valimir Bilbija, Marjan Kovač, Janez Podlesnik, Slavko Fon, Janez Taborne, Pavle Jereb, Stane Cimerman, Franc Močnik, Spasoje Kosorič, Ludvik Volčini, kapetan Stane Cimerman.

V ekipi Iskra IV so pa naslednji: Lado Anžur, Miran Žumer, Lado Dekleva, Darko Božič, Boris Vrhovec, Dušan Sluga, Vinko Presker, Jože Trpine, Igor Pečenko in Stane Tomšič, kapetan ekipe pa je Lado Anžur.

O dosežkih naših šahistov v posameznih kolih bomo sprti poročali

OBČINSKO PRVENSTVO V VATERPOLU

V nedeljo, 22. 12. 1974, se je začelo na zimskem kopališču v Kranju 3. občinsko prvenstvo v vaterpolu. V prvenstvu nastopajo: TRIGLAV I, TRIGLAV II, VODOVODNI STOLP, BOREC, TEKSTILNI CENTER, GIMNAZIJA, KAMNIK, RADOVLJICA, DOMŽALE ter ekipa Iskre Elektromehanike.

Odigrano je bilo 1. kolo, v katerem je ekipa Iskre, ki jo sestavljajo: Čemelj R., Hribar, Naglič, Čermelj S., Filipič, Pičulin, Marinček – premagala ekipo Radovljica z 8:6. Gole za Iskro so dosegli: Hribar 5, Pičulin, Naglič ter Marinček po 1.

Ostali rezultati 1. kola: GIMNAZIJA : TRIGLAV II 5:8, VODOVODNI STOLP : BOREC 17:5, ISKRA : RADOVLJICA 8:6, KAMNIK : TRIGLAV I 3:7, DOMŽALE : TEKSTILNI CENTER – preloženo.

–M. J. –

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame, se iskreno zahvaljujem sodelavcem v Avtoelektriki za podarjeno cvetje in vence, za izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Vuk Peter

Načrtno delo foto in kinoamaterjev Elektromehanike

Foto in kinoamaterji v Elektromehaniki so lani zabeležili nekaj pomembnih uspehov in tako so stopili v l. 1975 s precejšnjim optimizmom in zahtevnim programom dela. Zadovaljni so, ker jim je uspelo pripraviti tečaj iz osnov fotografiranja in filmanja. Tega je lani v aprilu končalo 20 tečajnikov. Ti so tudi že sodelovali na razstavi v Celju, na 1. gorenjski razstavi barvnih diapozitivov v Radovljici in na razstavi v Novem Sadu. Svoja dela pa so v decembru poslali tudi v Novo Gorico.

Posebno uspešni so bili člani kino-skupine, ki so ob 29. novembru pripravili v Kranju 1. Iskrin festival amaterskega družinskega 8 mm filma. Če k temu dodamo še pohvale vredno dejstvo, da so nekateri posamezniki na teh prireditvah prejeli za razstavljen, oz. predvajana dela tudi medalje in diplome, lahko upravičeno ugotovljamo, da so se amaterji lotili dela z vso resnostjo.

Pri tem je treba pohvaliti predvsem predavatelja Alojza Žiberta in Marka Šmuc, ki sta vodila tečaj, pa tudi člane upravnega odbora sekcije za njihovo prizadevnost pri pripravi festivala in zbiranju fotografij za razstave.

Naj ob tem omenimo še uspešno sodelovanje z matičnim Foto-kino klubom „Janez Puhar“ v Kranju. Ta je sekciji odstopil temnico in učilnico, mojster fotografije Tone Marčan pa je ob koncu leta (na željo avtorjev fotografij na temo „Naš delovni človek“) obiskal člane sekcije na njihovem klubskem večeru in ocenil poslana

dela. Žal je morala ta razstava odpasti in jo bo sekcija pripravila verjetno ob 1. maju letos.

In kaj še pripravljajo, oz. namerjajo pripraviti člani sekcije v letošnjem letu? Poleg omenjene razstave bodo nadaljevali s festivali 8 mm filma, v soglasju z matičnim klubom pa bodo skušali pripraviti tudi kakšno zahtevnejšo (medklubsko, ali gorenjsko) razstavo fotografij, ali diapozitivov.

Že dlje zbirajo fotografije iz življenja in dela v Elektromehaniki, zato bodo letos pristopili k restavriranju in preslikavanju teh dokumentov, da bi lahko organizirali prikaz fotografij na to temo.

Filmirajo si se prav v teh dneh odločili za zahtevno nalogo. Občinski sindikalni svet v Kranju jih je naprosil naj posnamejo film o zimskih igrah. Mojstrani, zato bodo do februarja precej zavzeti z organizacijo in uresničitvijo te naloge.

Ko je sekcija nedavno spet pripravila in začela z novim tečajem iz osnov fotografiranja in filmanja, se je prijavilo 35 članov Elektromehanike. Žal pa zaradi pomanjkanja prostora niso bili vsi sprejeti. Tečaj tako sedaj obiskuje le 19 tečajnikov, ostali pa ga bodo lahko udeležili ponovno jeseni.

Naj za konec samo še poudarimo, da sindikalna organizacija podpira akcije članov sekcije in zato ni bojazni, da zastavljenih načrtov ne bi mogli uresničiti.

Božo Malovrh

Skupina tečajnikov, ki obiskujejo tečaja iz osnov fotografiranja in filmanja organizaciji Foto-kino sekcije Iskra. Tečajnikom predavata Alojz Žibert in Marko Šmuc.

Marko Šmuc (desni) na I. Iskrinem festivalu amaterskega družinskega filma (8 mm) je prejel zlato medaljo iz rok podpredsednika skupščine ZP Iskra Peter Kavčiča, ki je zastopal pokrovitelja – predsednika skupščine ZP Vladimir Logarja.

Do objavljenega roka smo prejeli skupno 172 rešitev noveletne nagradne križanke. Razpisane nagrade za pravilno rešitev križanke: 1. nagrada: 100 din, dve nagradi po 50 din in štiri nagrade po 20 din, je žreb določil naslednjim, ki so noveletno nagradno križanko pravilno rešili: nagrado 100 din prejme Marko Krušič, Ljubljana, Flandrova 17; nagradi po 50 din prejmeta: Peter Jerman, Elektromehanika in Jaro Šušteršič, upok., Kranj, Prešernova 4; nagrade po 20 din pa prejmejo: Irena Suša, IRI – Biro za ind. inženiring, Matevž Kleč, Elektromehanika; Milena Vehovar, Iskra Commerce, Kotnikova 6 in Zlatko kopač, Ljubljana, Rojčeva 20. Srečnim izžrebancem bomo nagrade poslali po pošti.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Igor Slavec – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Trg revolucije št. 1, telefon: 324-061, int. 21-20 – Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

DOPIŠUJTE V ISKRO

V prvi letošnji številki „Iskre“ smo objavili seznam planinskih izletov in vzponov planinske sekcije Elektromehanike v l. 1975. Ker zaradi omejenosti prostora nismo mogli objaviti celoletnega programa, objavljamo danes program za drugo polovico letošnjega leta.

JULIJ:

40. Robanov kot – Korošica – Ojstrica – Planjava – Okrešelj – Turska gora – Kogel – Čojzova koča – Kalški greben – Krvavec (2349 m – 4 dni – slovenska planinska transverzala)
41. Durmitor – Prokletije – Paklenica (2694 m – 8 dni)
42. Triglav (ena skupina čez Prag – 2 dni, druga po slovenski smeri – 1 dan)
43. Tura na letno smučarsko prvenstvo Elektromehanike
44. Kepa (2143 m – z naše strani, srečanje s SPD Celovec)
45. Sauleck (3085 m – pot prijateljstva)
46. Rateška Ponca (2274 m)
47. Monte Coglians (2780 m – pot prijateljstva)
48. Adamello (3554 m – 19. do 22. julija – PZS)

AVGUST:

49. Bavški Grintavec (2344 m – pot prijateljstva)
50. Bernina (4052 m) ali Mont Blanc (4810 m) ali Matterhorn (4505 m – 7 dni – neustreznega črtaj)
51. Srečanje s planinci SPD Celovec (po lanskem dogovoru)
52. Mangart (2678 m)
53. Hafner (pot prijateljstva – 3076 m)
54. Bevkov vrh (1050 m – Loška pot)
55. Bleščeča planina (koča SPD Celovec)

SEPTEMBER:

56. Peca – Raduha – Olševa (2000 m – slovenska planinska transverzala)
57. Korzika (2707 m – 10 dni – PZS)
58. Hochstadt (2680 m – pot prijateljstva – 13. in 14. septembra – PZS)
59. Monte Cavallo in Creta Granzaria (2231 m – pot prijateljstva – za 20. in 21. september – PZS)

OKTOBER:

60. Blegoš – Stari vrh (1563 m – Loška pot)
61. Kriška gora – Tolsti vrh (1715 m – slovenska planinska transverzala)
62. v Prekmurje – Moravske toplice
63. Izlet v neznan
64. Predavanje z diapozitivi ali filmi

NOVEMBER IN DECEMBER:

Po vaših željah

Verjetno boste pogrešali lažje vzpone, ki jih v primeru z lanskim letom ni ravno veliko. To vrzel bo dopolnil program matičnega PD, ki trenutno še ni v celoti sestavljen. Njegovih izletov se bomo organizirano udeleževali tudi mi. Tako bo vsakdo lahko našel sebi primerno sprostitev in rekreacijo v naravi, oziroma gorskem svetu.